

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενόν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνι 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 19 Αὐγούστου 1933

Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 38

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ο ΤΥΠΟΣ ΚΙ' Η ΟΥΣΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἐπὶ Ἀγγλικῆς Προστασίας, ὁ Γε-
ρασιμάκης ὁ Δαρέζης, ἀπὸ τοὺς νό-
μιλους (εὐγενεῖς) τοῦ νησιοῦ του,
ἦταν διορισμένος στὴν Κέρκυρα δι-
καστής.

Εἶχαν νὰ λέγε γιὰ τὸ ἀκέραιο τοῦ
χαρακτῆρα του, τὴν ἀξιοπρέπειά του
καὶ τὴν τυπικότητα. Πάντα ντυμένος
στὸ καντίνι, — μινιόρα (ζακέττα), ψη-
λὸ καπέλλο, ἄσπρη γραβάτα καὶ
μπαστούνι μὲ χερούλι χρυσό, — δὲν
ἀνεχόταν τὴν παραμικρὴ παράβαση,
τὴν παραμικρὴ παράλειψη, τὴν πα-
ραμικρὴ ἀμέλεια στὸ κάθε τί. Αὐ-
στηρὸς στὸν ἑαυτὸ του ὅσο καὶ στοὺς
ἄλλους, ἤθελε νὰ κάνη καὶ τὴ ζωὴ
τοῦ πρότυπο τιμῆς κι' ἀρετῆς.

Ὅταν ἐνώθηκε ἡ Ἐπτάνησο μὲ
τὴν Ἑλλάδα, ὁ Δαρέζης χάρηκε πο-
λὸ, γιατί ἦταν πατριώτης καὶ ριζο-
σπάστης κρυφός. Θεώρησε ὅμως
χρέος του νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ δικα-
στής. «Μὲ διόρισε ἡ Ἀγγλία, — εἶχε
συλλογισθεῖ ὁ μὴ-μου ἄνθρω-
πος, — μὰ μὲ θέλει τάχα κι' ἡ Ἑλ-
λάδα; Ἄν μὲ θέλῃ, ἄς μὲ ματαδιο-
ρίσῃ».

Ἀλλὰ κι' ἡ «Ἑλλάδα» τὸν ἤθε-
λε. Εἶχε τόσο καλὰς πληροφορίες!
Μὲ τὴ διαφορὰ πὺς ἀντὶ γὰ δικα-
στή, προτίμησε νὰ τὸν διορίσῃ ἑπαρ-
χο σ' ἓνα μέρος τοῦ Μοριά. Ἐπίτη-
δες, βλέπετε, τὰ πρῶτα χρόνια τῆς
Ἑνώσεως, — ποῦ ἦταν καὶ τὰ πρῶτα
τῆς βασιλείας τοῦ Γεωργίου, — γινό-
ταν αὕτῃ ἡ «ἀνταλλαγὴ»: Ἐστελ-
ναν διοικητικοὺς ὑπάλληλους στὴν
Ἐπτάνησο διαλεχτοὺς Ἑλλαδίτες,
καὶ στὴν ἄλλῃ Ἑλλάδα διαλεχτοὺς
Ἐπτανήσιους.

Πρόθυμα δέχτηκε τὴ νέα θέση ὁ
Δαρέζης. Τὴ θεώρησε μάλιστα πολὺ
τιμητικὴ γι' αὐτόν. Κι' ὁρκίστηκε

νὰ βάλῃ τὰ δυνατά του γιὰ νὰ τὸ
δείξῃ καὶ σὰν ἑπαρχος ὅπως τὸχε
δείξει καὶ σὰν δικαστής. Ἐπειτα εἶχε
καὶ τὴ φιλοδοξία νὰ κάμῃ τοὺς Ἑλ-
λαδίτες τῆς ἐπαρχίας του νὰ ἰδοῦν,
νὰ γνωρίσουν στὸ πρόσωπό του τὸν

ἐπτανήσιακὸ «πολιτισμό». Θάταν τώ-
ρα δέκα φορὲς αὐστηρότερος, τυπι-
κότερος ἀξιοπρεπέστερος, δικαιοτέ-
ρος, ἠθικότερος. Ἐπαρχος! ἔλεγε.
Μὰ δὲν εἶναι παῖξε-γέλασε. Ἐπαρ-
χος θὰ πῇ μικρὸς βασιλιάς. Καὶ βα-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Ἀχ, τί ὥρατα ποὺ μυρίζει!..

σιλικές ἀρετές ἐπρεπε νάναπτύξη τώ-
ρα ὁ σιὸρ-Γερασιμάκης, ἀφοῦ θάχε
καὶ βασιλικές τιμές... Ἐπαρχος! τί
διάολο! Σὰ νὰ λέμε Πρεβεδοῦρος ἐπὶ
Βενετοκρατίας. Ἐ, λοιπὸν ὁ Πρεβε-
δοῦρος ἐπὶ Βενετοκρατίας ἦταν μι-
κρὸς βασιλιάς. Φαντάσου, ὅταν ἔ-
φτανε στὸ νησί, τὸν ἔπαιρναν καὶ
τὸν πήγαιναν στὸ παλάτι τοῦ μὲ
μπαλντανίνο (οὐρανία), σὰν ἅγιό
εἰκόνομαι! Μὰ μήπως πήγαινε πάρα
κάτω σὲ τιμές καὶ δόξες ὁ Ρεζιντέν-
τες ἐπὶ Ἀγγλικῆς Προστασίας; Καὶ
μήπως τώρα, μὲ τὴν Ἐνωση, ὁ Νο-
μάρχης ὁ Ἑλλαδίτης, δὲν ἦταν πρό-
σωπο ἱερό; Ἀδιάφορο ἂν τοῦ ἄρεσε
αὐτοῦ τοῦ ἡ «ἀφέλεια» κι' ἂν ἔδωκε
στὸ δρόμο καὶ λιγάκι **σάν-φασόν**.
Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ-πέρα τὸν τιμοῦσαν
σὰ νὰ φοροῦσε χρυσά...

Ἐ, χρυσά ὄχι, ὁ Γερασιμάκης ὁ
Δαρέζης δὲν θὰ φοροῦσε ποτέ. Μὰ
καὶ ποτὲ δὲν θὰ τοῦ ἔλειπε ἡ μιγρέα
κι' ἡ ψηλοκαπελαδοῦρα. Ἄ, μόνο
γιατέκα καὶ ψάθινο καπέλλο δὲ θά-
βαζε ὁ κύριος Ἐπαρχος. Μὰ οὔτε
στὸ βαπόρι, οὔτε στὴν ἐξοχή!...

**

Ἄμα ἔλαβε τὸ διορισμό του, πῆγε
στὴ Νομαρχία, παρουσιάστηκε στὸ
Νομάρχη καί, μὲ χίλιες τσιριμόνιες,
μ' ἐπίσημη εὐγλωττία μὰ καὶ μὲ βα-
θειὰ συγκίνηση, τὸν παρακάλεσε νὰ
διαβιβάσῃ στὴν Κυβέρνηση τὴν ἀπει-
ρη εὐγνωμοσύνη τοῦ γιὰ τὴ μεγάλη
τιμὴ καὶ τὴν ἐνορκὴ ὑπόσχεσή του
ὅτι θὰ φαινόταν ἄξιος. Ἐπε πολ-
λά, πολλά. Ὁ Νομάρχης, ὁ διαλε-
χτὸς Ἑλλαδίτης, τᾶκουσε μὲ ὑπο-
μονὴ καὶ μ' ἐλαφρὸ χαμόγελο. Ἐ-
πειτα τοῦ εἶπε **σάν-φασόν**:

— Ἐμὲ τὸ ξέρουμε, κύριε Δαρέζη,
πὼς θὰ κάμετε τὸ χρέος σας...

— Καὶ κάτι παραπάνω! φώναξε
ὁ νέος Ἐπαρχος.

— Γι' αὐτὸ πιά τί νὰ σὰς πῶ; ἔ-
καμε ὁ Νομάρχης, σηκώνοντας τοὺς
ὤμους. Εἶναι στὴ διάθεσή σας.

Ἀπογοητεύτηκε λιγάκι ἀπ' αὐτὴ
τὴ γλώσσα ὁ Δαρέζης· μὰ ἔκρινε
καλὸ νὰ μὴ δείξῃ τίποτα· καὶ ρώ-
τησε ἀπλά:

— Τώρα... πότε θὰ φύγω;

— Μὰ, ὑποθέτω... μὲ πρώτη εὐ-
καιρία.

— Πῶς;... Δὲ θάρθῃ πλοῖο νὰ
μὲ πάρῃ;

Μὲ κόπο ὁ Νομάρχης κράτησε τὰ
γέλια του. Κι' ἀποκρίθηκε:

— Ὁχι, κύριε Δαρέζη, ὄχι. Δὲν
εἶναι δυνατό. Τὸ Κράτος μας, βλέ-
πετε, δὲν εἶναι Ἀγγλία, οὔτε Βενε-
τία. Πάνε κεῖνα ποὺ ξέρατε. Θὰ φύ-
γετε μὲ τὸ βαπόρι τῆς γραμμῆς κι'

ἡ Κυβέρνηση θὰ σὰς πληρώσῃ ἀπλῶς
τὰ «ὀδοιπορικά» σας.

— Τὸ ἴδιο εἶναι! δὲν πειράζει!
Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Νομάρχη! Δὲν
ἤθελα!...

Ἐγινε κατακόκκινος γιὰ τὴ γκά-
φα τοῦ ὁ νέος Ἐπαρχος. Νὰ μὴ τὸ
συλλογιστῇ πὼς ἡ μικρὴ, φτωχὴ
Ἑλλάδα δὲ μπορούσε νὰ κάνῃ τέ-
τοιες πολυτέλειες! Μπα! καὶ μὲ τὸ
βαπόρι τῆς γραμμῆς τὸ ἴδιο δὲν ἦ-
ταν; Ἄμ' ἀνέβαζε ἓνα σινιάλο στὸ
κατάρτι, νὰ το! Καὶ διάβολε, τὸ σι-
νιάλο δὲν κόστιζε τίποτα: μιὰ παν-
τιερούλα, ἓνα κομμάτι πανί!...

**

Ἐτοιμάστηκε τελοσπάντων καὶ
μπαρκαρίστηκε στὸ πρῶτο βαπόρι
ποὺ θάφευγε ἀπ' τὸ νησί τοῦ γιὰ τὸ
Μοριά.

Σινιάλο ὅμως δὲν εἶδε νάνεβάσουν
πουθενά.

«Ἐ, συλλογίστηκε, δὲν μπορεῖ ἀ-
μέσως-ἀμέσως... ἔχουν τώρα τὴ
φασαρία... Ἄμα ξεκινήσουμε...»

Ὅσο, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό,
δὲν ἔπαυε νὰ τὸ θυμίζῃ, κάνοντας
τρόπο νὰ κοῦγεταί μὲς στὸ βαπόρι
τὸ νομά του κι' ὁ τίτλος του. Πότε
τῷλεγε, τὸ φώναζε ὁ ἴδιος: «ὁ κύ-
ριος Γεράσιμος Δαρέζης. Ἐπαρ-
χος...» Πότε προκαλοῦσε μιὰ ἀνα-
φώνηση ἀπὸ ἄλλον: «Κύριε Ἐπαρ-
χε!...» Κι' ὅταν τέλος νόμιζε πὼς
ὅλο πιά τὸ βαπόρι, ἀπ' τὴ γέφυρα
ὡς τᾶμπάρι, ἔμαθε ποιά προσωπιό-
τητα θὰ μετέφερε στὴν ἔδρα τῆς, ἡ-
σύχασε κάπως καὶ κάθησε σὲ μιὰν
ἄκρη.

Ἀλλὰ τοῦ κάκου. Τὸ βαπόρι εἶχε
ξεκινήσει καὶ κανένα σινιάλο δὲν ἀνέ-
βαινε νὰ πληροφορήσῃ τίς ἀκτὲς καὶ
τίς θάλασσες πὼς ταξίδευε ἓνας ἄρ-
χοντας! Πολὺ περίεργο πράγμα! Μὰ
τὸ ξέχασαν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι!...

Ρώτησε τὸν καμαρότο:
— Σινιάλο... γιατί δὲν βάλατε;
— Δὲν ξέρω, κύριέ μου, τοῦ ἀπο-
κρίθηκε ὁ καμαρότος· δὲν εἶναι δική
μου δουλειά. Θὰ λάβετε μέρος στὸ
πρόγευμα;

Ρώτησε τὸ λωστρόμο:

— Παντιερούλα;... πότε θὰ πάῃ
ἡ παντιερούλα;

— Μὰ τί, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ θα-
λασσινός. Καραντίνα ἔχουμε;

Ρώτησε κι' ἄλλους· τὰ ἴδια.

«Ἄ, μὰ δὲν εἶναι δουλειὰ τούτῃ
δὼ!» συλλογίστηκε μὲ ἀγανάκτηση
ὁ κ. Ἐπαρχος.

Καὶ μὰ καὶ δυό, ἀνεβαίνει στὴ
γέφυρα καὶ παρουσιάζεται στὸν κα-
πετάνιο.

Ὁ θαλασσινός αὐτὸς ἦταν ἓνας

ἀπὸ τοὺς πιδ **ντόμπρους** καὶ τοὺς
πιδ **σάν-φασονίστες** Ρωμιούς. Ποτέ
του δὲν θάχε ἰδεῖ τέτοιον στὴ ζωὴ
τοῦ ὁ ἄρχοντας Δαρέζης, οὔτε στὸ
νησί του, οὔτε στὴν Κέρκυρα.

Φαντάσου: νὰ βλέπῃ μπροστά του
ἓνα **νόμπιλο**, μὲ μιγρέα, μὲ ψηλὸ
καπέλλο καὶ νὰ μὴ σηκώνεται κἂν
νὰ χαιρετήσῃ!; νὰ μὴ βγάξῃ οὔτε
τὸ κασκέτο τοῦ καθιστός!;

— Κύριε πλοίαρχε...

— Ὅριστε!

— Εἶμαι ὁ κ. Γεράσιμος Δαρέζης,
πρῶην δικαστῆς καὶ νῦν ἔπαρχος...

— Χαίρω πολὺ! χαίρω!...

— Καὶ ταξιδεύω ὑπὸ τὴν ιδιότη-
τά μου!

— Μάλιστα, χαίρω πολὺ. Καὶ τί
ἀγαπᾶτε;

— Μὰ... τί νὰγαπᾶω; Δὲν ἀκού-
σατε τί σὰς εἶπα: **Ταξιδεύω ὑπὸ
τὴν ιδιότητά μου!**

— Δηλαδή;

— Ὡς ἔπαρχος! Τί ἄλλο θέλετε
νὰ σὰς πῶ;

— Δὲν ἐννοῶ... ἐξηγηθήτε, σὰς
παρακαλῶ... ἔχετε κανένα παρά-
πονο;

— Βεβαίωτατα! ἔχω τὸ παράπο-
νο, κύριε πλοίαρχε, ὅτι παρελείφατε
ἓνα τύπον καὶ μίαν τιμὴν ὀφειλο-
μένην!...

Ὁ καπετάνιος ἄρχισε νὰ βράζῃ:

— Οὐφ!... ἐξηγηθήτε λοιπόν!

Ἦταν πιά προσταγή. Κι' ὁ Γερα-
σιμάκης ὁ Δαρέζης σήκωσε τὸ χέρι
του κι' ἔδειξε ψηλά;

— Δὲν ἀνατετάσατε ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ
τὸ σῆμα!...

— Ἄ!

Ἐπιτέλους ὁ καπετάνιος εἶχε κα-
ταλάβει. Κι' ἀφοῦ κοίταξε πρῶτα
καλὰ-καλὰ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴ μι-
γρέα, ἔβαλε τὰ γέλια. Μὰ κάτι γέλια!

Ὁ Γερασιμάκης κοκκίνησε σὰν
ἄστακός.

— Γιατί γελάτε; Αὐτὴ εἶναι ἡ δι-
καιολογία σας; Ὁραῖα, κύριε πλοίαρ-
χε, σὰς συγχάριω!

Τώρα μὲν ὁ καπετάνιος σηκώ-
θηκε. Ἄ, μὰ τὸν εἶχαν πιάσει κι'
αὐτὸν τὰ δαιμόνια! Εἶχε πάφει νὰ
γελά. Κι' εἶπε, τονίζοντας τὰ λόγια
τοῦ ἑνα-ἑνα:

— Ἄμ, ἂν ἦταν νὰ βάζουμε σινιά-
λο κάθε φορὰ ποὺ κουβαλοῦμε τρα-
γιά σὰν τοῦ λόγου σου,—ἐπαρχος,
λέει,—χαχαχούχα!... νίψου κι' ἀπο-
φάγαμε!

**

Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει τὴν ἀ-
πάντηση τοῦ Γερασιμάκη τοῦ Δαρέ-
ζης. Ἐγὼ ὅμως ὑποθέτω πὼς θὰ ἔ-
καμε ταχτική μεταβολὴ καὶ θὰ κα-

τέθηκε χωρὶς λέξη. Κι' αὐτὸ τὸ κρί-
νω ἀπ' τὰ κατοπινὰ ποὺ ἀναφέρει ἡ
ἱστορία.

Μὲ τᾶλλο βαπόρι ὁ Γερασιμάκης
ὁ Δαρέζης γύρισε στὸ νησί του, πα-
ρουσιάστηκε ἀμέσως στὸν κ. Νο-
μάρχη καὶ τοῦ εἶπε:

— Παραίτομαι! Ἐγώ, σὰν Ἐ-
πανήσιος, δὲν εἶμαι μαθημένος ἔτσι,
καὶ μοῦ εἶναι κάπως δύσκολο νὰ μά-
θω τώρα στὰ γεράματα. Ἄς μάθουν
ἀπὸ σὰς τοὺς Ρωμιούς τὰ παιδιὰ μας.

— Ὁ! μὰ γιὰ ἓναν τύπο κάνετ'
ἔτσι σεις;! φώναξε ὁ κ. Νομάρχης
ἄμα ἔμαθε τὴν αἰτία.

— Μάλιστα! ἀποκρίθηκε θαρρετὰ
ὁ πρῶην δικαστῆς. Ἐγὼ ἤμουν καὶ
εἶμαι τυπικός, γιατί ἔχω τὴν ἰδέα
πὼς ὁ τύπος μαρτυρεῖ τὴν οὐσία.
Ἄμα δὲν ὑπάρχει ἐκεῖνος, δὲν ὑπάρ-
χει οὔτε αὐτή. Ὅταν οἱ καπετάνιοι
σας βρίσκουν τοὺς ἐπάρχους σας τρα-
γιά, ἐπειδὴ τοὺς θυμίζουν μιὰ στοι-
χειώδη παράλειψη, θὰ πῇ πὼς κι'
οἱ ἐπαρχοὶ σας δὲν κάνουν τὸ χρέος
τοῦς ἢ βρίσκουν τὸ μπελά τους ὅταν
τὸ κάνουν. Ἐγὼ οὔτε νὰ μὴν τὸ κά-
νω θὰ μπορούσα, οὔτε νὰ βρῶ τὸ
μπελά μου θὰ ἤθελα. Καὶ παραι-
τοῦμαι!

Ἡ παραίτησή του ἔγινε δεκτὴ μὲ
λύπη· μὰ ὁ Γερασιμάκης ὁ Δαρέζης
ιδιώτευσε μὲ χαρὰ σ' ὅλη τὴν ἐπί-
λοιπη ζωὴ του.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟΣΟΡ

Κάποιος Ἀνατολίτης πλοίαρχος
ἔφτιασε μιὰ μεγαλόπρεπη μπομπάρ-
δα, ποὺ θεώρησε ταιριαχτὸ νὰ τῆς
δώσῃ τὸ μεγαλόπρεπο ὄνομα «Να-
βουχοδονόσορ».

Πηγαίνει τότε στὸν τοῦρκο λιμε-
νάρχη καὶ τοῦ λέει:

— Ἐξοχότατε, ἦρθα νὰ μοῦ βγά-
λετε τώρα τὰ χαρτιά.

— Χαρτιά γιὰ τὸ καινούργιο καί-
κι; Εὐχαρίστως.

Κι' ἀνοίγει τὸ τεφτέρι τοῦ νὰ κα-
ταγράψῃ.

— Τὸνομά σας;

— Καπετάν Κωσταντῆς.

Τὸ σημείωσε.

— Τί εἶδος πλοῖο;

— Μπομπάρδα.

Τὸγραψε.

— Τὸνομα τοῦ πλοίου;

— Ναβουχοδονόσορ.

Τινάχτηκε σὰ νὰ πάτησε φίδι.

— Ἀί!!!

— Ναβουχοδονόσορ, ξανάπε ὁ
πλοίαρχος.

— Ἀστειεύσαι; Πῶς νὰ τὸ πῶ
ἐγὼ αὐτὸ τὸ ὄνομα, καὶ προπάντων
πὼς νὰ τὸ γράψω;
— Ναβουχοδονόσορ, σοῦ λέω.
— Ἐτμε, τζάνουμ καπτάν! (Μή,
ψυχὴ μου καπετάνιο!) Δὲν μπορῶ.

— Μὰ πῶς θὰ γίνῃ;
— Ἐλα, ἄς γράψουμε Ἀη-Νικό-
λας νὰ τελειώνει.
Ὁπραχτικὸς ὁ ἄνθρωπος βρῆκε
τὴν πραχτικὴ λύση.

M. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Ο ΔΙΧΟΥΔΑΚΗΣ

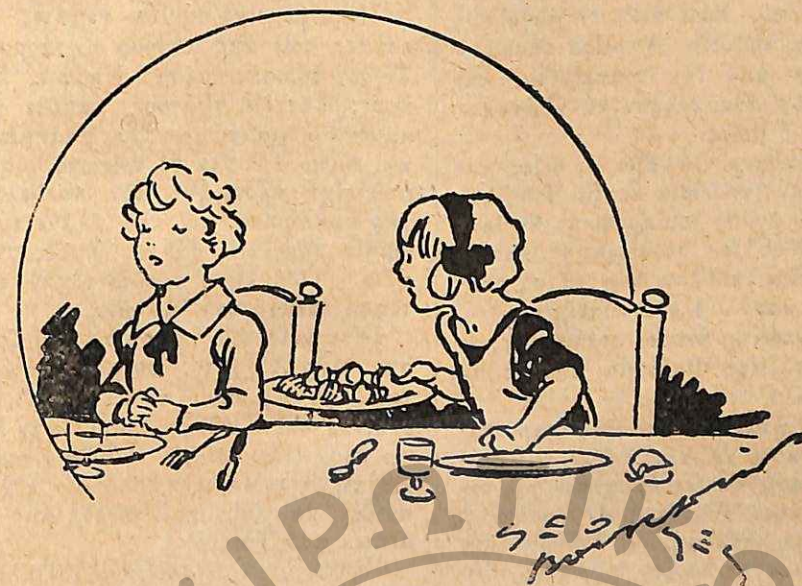
[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΗ'.

Ἐκεῖνη λοιπὸν τὴν Πέμπτη εἶχαν φέρεῖ στὸ τραπέζι κατὶ θυμασία
χωριά μὲ κρέμα. Ἄλλα τριανταφυλλιά — αὐτὰ εἶχαν φράουλα — ἄλλα
ἄσπρα μὲ βανίλλια, καὶ ἄλλα πράσινα μὲ φιστίκι.

— Ἐγὼ θὰ πάρω ἓνα τριανταφυλλί, εἶπε ἡ Παυλίνα. Σὺ, Πετρούκη,
τί θὰ διαλέξεις; ἄσπρο;

— Οὔτε ἄσπρο, οὔτε πράσινο, οὔτε τριανταφυλλί! ἀποκρίθηκε σοβα-
ρὰ-σοβαρὰ ὁ Πετρούκης.

— Τότε τὰ πάρῃς ἓνα γαλάζιο, εἶπε κοροῦδευτὰ ἡ Παυλίνα.

— Καὶ γαλάζιο νὰ εἶχε, δὲ θάπαιρνα! Οὔτε κανέν' ἄλλο χροῖμα!

— Μπα! καὶ γιατί αὐτό;

— Γιὰ κεῖνο ποὺ δὲν ξέρεις...

— Καὶ δὲν κάνει νὰ τὸ μάθω;

— Ὁχι, γιατί εἶσαι κουτὴ.

— Ἐγὼ κουτὴ; Ἐσὺ εἶσαι κουτός!

Τὰδελεφάνια ἄρχισαν νὰ λογοφέρουν, ὁ Πετρούκης εἶχε θυμώσει.
Μιὰ στιγμὴ μάλιστα σήκωσε τὸ χέρι του νὰ χτυπήσῃ τὴν Παυλίνα.

— Ἐ, τί πάθατε σεις; τοὺς φώναξε ὁ θεῖος Κωστής. Δὲ ντρέ-
πεστε νὰ μαλώνετε σὰν ἀγριοκάτσικα;... Καὶ ποιά ἦταν ἡ αἰτία τοῦ
καυγά σας, παρακαλῶ;

— Θεῖε Κωστή, εἶπε ἡ Παυλίνα. Ὁ Πετρούκης δὲ θέλει νὰ φάῃ
χωρὶ μὲ κρέμα. Δὲν εἶναι παράξενο; Κι' ὅταν τὸν ρώτησα τὸ γιατί, μοῦ
εἶπε πὼς εἶμαι κουτὴ.

— Ἀλήθεια; καὶ γιὰ ποιοὺ λόγους δὲν τρῶς χωριά; ρώτησε ὁ θεῖος
τὸν Πετρούκη.

Ὁ Διχουδάκης τότε εἶπε τὴν ἀπόφασή ποὺ εἶχε πάρῃ, νὰ τιμω-
ρήσῃ τὸν ἑαυτὸ του γιὰ τὸ τελευταῖο του κάμωμα, ποὺ τόσο κόστισε στὴ
μαμὰ καὶ σ' ὅλους.

— Μπαρᾶ! τοῦ εἶπε ὁ θεῖος Κωστής. ἔχεις θέληση, ἔχεις χαρα-
κτῆρα. Κι' ἂν ἐπιμείνῃς, θὰ κόψῃς τὸ μεγάλο σου ἐλάττωμα. Ἐ, εἶναι
καιρός. Στὴν ἡλικία σου δὲν πρέπει νὰ εἶσαι λιχουδάκης σὰ μωρὸ παιδί.

Πραγματικῶς, ὁ Πετρούκης ἐπέμεινε. Ἐσσερις Πέμπτες στὴ γραμμὴ

δεν άγγιζε τὰ χωνιά με τὴν κρέμα. Ούτε τριανταφυλλί έφαγε, ούτε άσπρο, ούτε πράσινο. Καί μιὰ φορὰ πού έβαλε τόση δύναμη νὰ στερήσῃ τὸν έαυτό του ἀπὸ τὸ πιδ άγαπημένο του γλύκισμα, τάλλα — καί γλυκίσματα, καί φρούτα, καί φαγιά—δὲν τοῦκαναν πιὰ τόσο μεγάλη καί άνίκητη ἐπιθυμία, ὥστε νὰ τὰ παίρνῃ καί νὰ τὰ τρώῃ κρυφά. Έτρωγε μόνο ὅ,τι τοῦ έδιναν. Τὸ ἐλάττωμά του εἶχε κοπεῖ. Δὲν ἦταν πιὰ Λιχουδάκης.

Κι' ἐδῶ τὸν ἀφίνουμε. Πρέπει ὅμως νὰ τὸν εὐχαριστήσουμε πὺ μᾶς διασκέδασε με τὰ καμώματά του, καί συγχρόνως μᾶς έμαθε πῶς ἡ λαιμαργία εἶναι ἓνα ἐλάττωμα πὺ έχει μεγάλες συνέπειες καί καμμιὰ φορὰ φοβερές...

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ «ΛΙΧΟΥΔΑΚΗ»

ΟΙ ΒΩΛΟΙ (*)

Ο Ὁ Ἀντώνης ἦταν πολὺ σκάνταλος καί πολὺ άτακτος, καί κάθε λίγο έβρισκε τὸ μπελά του.

Δὲν περνοῦσε μέρα πὺ νὰ μὴν ἔτρωγε δυὸ-τρεις κατσάδες, πότε ἀπὸ τὴ θεία του, πότε ἀπὸ τὴ μαγείρισσα, πότε ἀπὸ τὴν Ἀγγίδα δασκάλα καί πότε ἀπὸ τὴν τραπεζιέρα, καί κάθε λίγο ἀναγκάζονταν ν' ἀνακατώνεται ὁ θεῖος.

Σὰν έφθανε ἀπ' ἐξῶ ὁ θεῖος καί άκουε τὴν καινούρια άταξία τοῦ Ἀντώνη, τὸ άγαθὸ του πρόσωπο άγρίεψε ὥσο μποροῦσε, σούρωνε τ' άσπρα του φρούδια, καί κουνώντας τὸ σπαχτύ του κεφάλι έλεγε αὐστηρά:

— Ἀντώνη, άκούω πάλι πῶς ἔκανες άταξίες. Φοβοῦμαι πῶς δὲ θὰ πᾶμε καλά.

Αὐτὲς ἦταν οἱ σοβαρὲς περιστάσεις. Ἄκουε ἡ Ἀλεξάνδρα, ἡ μεγάλη ἀδελφή, καί ντρέπονταν γιὰ τὸν ἀδελφὸ της. Ἄκουε ἡ Πουλουδιά, ἡ μικρότερη ἀδελφή, κι' ένοιωθε τὴν καρδιά της νὰ παίζει τούμπανο. Ἄκουε καί ὁ μικρὸς ὁ Ἀλέξανδρος, καθισμένος στὸ πάτωμα, με τὸ δάχτυλο στὸ στόμα, καί ἀποφάσιζε μέσα του πῶς ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ γίνεῖ ἔτσι κακὸ παιδί σὰν τὸν Ἀντώνη.

Καί ὅμως πῶς ἤθελε νὰ μπερδεῖ νὰ κάνει ὥσα ἔκανε ὁ Ἀντώνης! Γιατί ὁ Ἀντώνης ἔκανε πολλὰ δύσκολα πράγματα. Ἐκανε τούμπες τρεις στή σειρά, — καί θὰ ἔκανε, λέει, καί τέσσερις, ἂν ἦταν πιδ μεγάλη ἡ κάμαρα καί ἂν δὲ χυποῦσε ὁ τοῖχος στὰ ποδάρια του σκαρφάωνε στὴ γαζία τῆς αὐλῆς καθάλιε τὴν κουπαστὴ τῆς σκάλας καί κατέβαινε γλιστρώντας ὡς κάτω ἔκανε, πηδώντας με τὸ ἓνα πόδι, τρεις φορές τὸ γύρο τῆς αὐ-

(*) Ὁ «Τρελλαντώνης» τῆς κ. Πηνελόπης Δέλτα εἶν' ἓνα θαυμάσιο βιβλίο γιὰ παιδιά, πὺ καί μεγάλοι τὸ διαβάζουν με ἀπόλαυση. Μαζὶ με τάλλα βιβλία τῆς κ. Δέλτα, τὰ παρίστανται, πρέπει νὰ βρισκονται κι' αὐτὸ σὲ κάθε οἰκογενειακὴ βιβλιοθήκη. Γιὰ νὰ πάρετε μιὰ ἰδέα ὅσοι δὲν τὸ διαβάσατε, δημοσιεύω ἐδῶ τὸ πρῶτο κεφάλαιο.

λῆς τοῦ σπιτιοῦ, χωρὶς ν' άγγιξε τὸν τοῖχο· κάθε πρῶτὴ στὴ θάλασσα βουτοῦσε τὸ κεφάλι του στὸ νερὸ κι' ἔμενε τόση ὥρα με κλειστὸ στόμα καί ανοιχτά μάτια, καί δὲν πνίγονταν ποτέ. Καί ἄλλα πολλὰ ἔκανε ὁ Ἀντώνης.

Ἐπειτα εἶχε πάντα γεμάτες τὶς τσέπες του ἀπὸ τσούρους θησαυροῦς. Τί δὲν έβρισκες μέσα! Καρφιά, βῶλους, βότσαλα, σπάγους, κάποτε καί κανένα κομμάτι μασιτίνα μασημένη, καί πάνω ἀπ' ὅλα τὸ τρίγωνο γυαλί, πὺ εἶχε πέσει ἀπὸ τὸν πολυέλαιο τῆς ἐκκλησίας καί πὺ ἔκανε τόσα ὥραϊα χρώματα, σὰν τὸ ἔδαζες στὸν ἥλιο. Ὁλόκληρο πλοῦτο εἶχαν αὐτὲς οἱ τσέπες τοῦ Ἀντώνη.

Οἱ γονεῖς τοῦ Ἀντώνη, πὺ ζοῦσαν στὴν Αἴγυπτο, δὲν μπόρεσαν νὰ ταξιδέψουν ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι, κι' ἐκεῖνος καί τ' ἀδελφία του εἶχαν ἔλθει στὸν Πειραιᾶ με τὸ θεῖο Ζωρζῆ καί τὴ θεία Μαριέτα, πὺ δὲν εἶχαν παιδιά, καί κάθονταν σ' ἓνα ἀπὸ τὰ σπίτια τοῦ Τσίλερ.

Ἐπὶ ἦταν τὰ σπίτια τοῦ Τσίλερ, ὅλα στὴν ἀράδα κι' ἔνωμένα: τὸ πρῶτο, τὸ ἄκριανὸ, μεγάλο, με τρία πρόσωπα, τ' ἄλλα ὅλα ὅμοια, με μιὰ βεραντούλα πρὸς τὴ θάλασσα καί μιὰν αὐλὴ στὸ πίσω μέρος, πρὸς τὸ λόφο.

Στὸ πρῶτο, τὸ μεγάλο σπίτι, κάθονταν ὁ Βασιλέας· στὸ δεύτερο μιὰ Ρωσίδα, κυρία τῆς τιμῆς τῆς Βασίλισσας· στὸ τρίτο ὁ Ἀντώνης με τ' ἀδελφία του, τὸ θεῖο του καί τὴ θεία, καί στ' ἄλλα περὶ κάτω, διάφοροι ἄλλοι, πὺ σὰν τὸ Βασιλέα, εἶχαν κατέβει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας νὰ περάσουν τὸν ζεστοῦς μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ κοντὰ στὴν πειραιώτικη θάλασσα.

Κάθε μέρα ὁ Ἀντώνης καί τ' ἀδελφία του πήγαιναν περίπατο με τὴν Ἑγγλέζα τους δασκάλα καί περνοῦσαν ἔμπρὸς στὸ μεγάλο σπίτι ὅπου κάθονταν ὁ Βασιλέας, πὺ εἶχε μεγάλη σκυλιὰ τοῦ κυνηγιοῦ. Τ' ἄκουε ὁ Ἀντώνης πὺ γαύγιζαν καί τραβοῦσαν τὶς ἀλυσίδες τους, κλεισμένα στὴν αὐλὴ τους τὴν περιτοιχι-

σμένη, καί κάθε φορὰ ὁ κρότος αὐτὸς καί τὰ γαυγίσματα ἦταν μεγάλος πειρασμός.

Καί τὰ τέσσερα ἀδελφία γνώριζαν καλά τὰ σκυλιὰ αὐτά, καί ἰδιαίτερα ἓνα, τὸν Ντόν. Τὰ ἔβλεπαν συχνά με τὸ Βασιλέα, πὺ τὰ ἔπαιρνε μαζί του, λυτά, ἐλεύθερα, κάθε φορὰ πὺ ἔδγαυε περίπατο μοναχός.

Ἦταν μεγάλος πειρασμός γιὰ τὸν Ἀντώνη τὰ σκυλιὰ αὐτά· καί κάθε φορὰ πὺ περνοῦσε μπρὸς στὸ σπίτι τοῦ Βασιλέα με τὴν Ἑγγλέζα δασκάλα του, ἔμενε πίσω, ἔκανε ἐλιγμούς, έβρισκε διάφορες προφάσεις γιὰ νὰ πλησιάζει τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς, μήπως καί τύχει νὰ εἶναι μισανοιχτή, ἢ μήπως καί βρεῖ καμμιὰ χαρματιά, πὺ νὰ ἀφήσει νὰ δεῖ τὸν Ντόν, τὸ μεγάλο κανελλί σκυλι με τὰ παράταιρα μάτια, τὸ ἓνα γαλάζιο καί τὸ ἄλλο πράσινο.

Μὰ πὺ νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὸ βλέμμα τῆς Ἑγγλέζας! Ξερῇ καί μονοκόμματη, γύριζε αὐτὴ, τὴ στιγμή πὺ νόμιζε κείνος πῶς εἶχε γλυτώσει, τὸν κεραυνοβόλαγε με μιὰ ματιά καί τὸν συμμάζεψε κατσοφιασμένο μὰ δαμασμένο, στὸ μπουλούκι τῶν τριῶν πιδ φρόνιμων ἀδελφίων του.

— Εἶναι κακιά καί γρουσουζιά... μουρμούριζε ὁ Ἀντώνης στὶς ἀδελφές του, καμτσικλώνοντας τὶς πέτρες τοῦ δρόμου με κανένα μαδημένο ἀπὸ τὰ φύλλα του χλωρὸ κλαδί, πὺ πάντα βρίσκονταν ἀνάμεσα στοὺς θησαυροῦς τοῦ Ἀντώνη, πρὸς μεγάλο θαυμασμό τοῦ Ἀλέξανδρου. Εἶναι τσίφνα καί γρινιάρια...

— Τί εἶναι; ρωτοῦσε ὁ Ἀλέξανδρος γέροντας ὁλόκληρος ἔμπρὸς ἀπὸ τὴ δασκάλα, πὺ τὸν βαστοῦσε σφιχτὰ ἀπὸ τὸ χέρι, γιὰ ν' άκούσει τὴ λέξη πὺ τοῦ ξέφυγε.

Μ' ἄμέσως τὸν τινάζει πίσω ἡ Ἑγγλέζα, πὺ δὲν καταλάβαινε τὰ Ἑλληνικά, καί τὸν ξανάφερνε στὴ θέση του πλάγι της.

— Σπίτηκ Ἰγγλίσ! πρόσταζε με τὸ πιδ αὐστηρὸ της ὕφος.

Καί μαζεμένα πάλι, τὴν ἀκολουθοῦσαν τὰ τέσσερα ἀδελφία με ἴσιες τὶς ράχες καί σφιγμένα τὰ χεῖλια, παρατώντας κάθε ἀρχισμένη κουβέντα, γιὰ νὰ τῆς δείξουν τὴν ἀποδοκιμασία τους. Κ' ἔτσι σιωπηλά ἔκαναν τὸ γύρο τοῦ βράχου, ἀνέβαιναν στὸ λόφο, ἀπομακρύνονταν ἀπὸ τὸν περαστικὸ δρόμο.

Κ' ἐκεῖ στὴ μοναξιά, στὶς πέτρες καί στὰ ξερὰ χαμόκλαδα, κάθιζαν ὅλα τὰ ἀδελφία στὴν ἀράδα, με τὰ πόδια ἔνωμένα καί τὰ χέρια σταυρωμένα φρόνιμα μπροστά τους, καί κοίταζαν ἀπὸ πάνω, ψηλά, τὶς βαρ-

κοῦλες πὺ ἀρμένιζαν μακριὰ στὸ πέλαγος, καί πιδ κοντὰ, βαθιά κάτω, στοὺς βράχους, τὶς πέτρες πὺ ξεχώριζαν μιὰ-μιὰ στὰ βαθυγάλαζα νερὰ τῆς Καστέλλας.

Σὲ λίγο σηκώνονταν ἡ δασκάλα, ἔκανε πῶς συγυρίζει τὰ φορέματά της κι' ἔδγαζε κρυφὰ κάτω ἀπὸ τὴν τσέπη της. Ὑστερα άνοιγε τὸ βιβλίο της, καί κάθιζε γυρίζοντας τὴ ράχη τῆς στὰ τέσσερα ἀδελφία.

Ἐκανε πῶς διάβαζε. Μὰ τ' ἀδελφία ἤξεραν πῶς δὲ διάβαζε καθόλου. Γιατί ὁ Ἀντώνης τὴν εἶχε δεῖ δυὸ φορές, πὺ κρυφὰ ἔδαζε στὰ χεῖλια της μιὰ μπουτίλια με κάτω κανελλί μέσα καί τὸ ἔπινε, καί πάλι βιαστικά τὸ ἔκρυβε κάτω ἀπὸ τοὺς φραμπαλάδες τῆς φούστας της.

Τότε ἀρχιζε ἡ καλὴ ὥρα τοῦ Ἀντώνη καί τῶν ἀδελφίων του. Ὁ,τι ἤθελαν ἔκαναν. Ἡ δασκάλα δὲν τοὺς κοίταζε πιά. Ὁ Ἀντώνης ἔδινε τὸ σύνθημα, κι' ἓνας-ἓνας σηκώνονταν σιωπηλά καί ἀπομακρύνονταν.

Καί τότε γίνονταν τὸ ἀνάστα ὁ Θεός. Ἐτρεχαν, πηδοῦσαν, κατέβαιναν στὸ δρόμο, σκαρφάωναν στοὺς βράχους, έπεφταν, σηκώνονταν, φώναζαν, δέρονταν, κυγαδίζαν ἢ γελοῦσαν, βουτοῦσαν στὶς σκόνες, έπιαναν ἀκρίδες, μάζευαν βότσαλα, πετοῦσαν πέτρες. Τίποτε πιά δὲν ἔβλεπε οὔτε άκουε ἡ δασκάλα. Χωμένη στὸ βιβλίο της, ρουφώντας κρυφὰ τὴν μπουτίλια της, άφινε τὰ δελφία ἐλεύθερα.

Καί τί ὥραϊα πὺ ἦταν ἡ ἐλευθερία στὸ βράχο τῆς Καστέλλας! Πουθενά δὲν ἦταν τόσο φιλή ἡ σκόνη, τὰ χαμόκλαδα πιδ ξερά, τὰ κλαριά πιδ εὐκολα νὰ τσακίσουν, οἱ πέτρες πιδ πολλές, τὸ χῶμα πιδ πλούσιο ἀπὸ θησαυροῦς.

Τί δὲν έβρισκες ἐκεῖ μέσα! Πράσινα καί γαλάζια κομμάτια γυαλί, κάποτε καί άσπρα, χαλκάδες τενεκεδένιους σκουριασμένους ἢ καπάκια κουτιῶν στρογγυλά, σὰ ρόδες χωρὶς ἄξόνι, — μὰ ὁ Ἀντώνης έλεγε πῶς ἦταν εὐκολὸ νὰ τοὺς κύνεις ἄξόνι μ' ἓνα καρφι πὺ θὰ τρυποῦσε στὴ μέση, — κάποτε κανέναν κουδουνάκι σιδερένιο χωρὶς γλωσσίδι, — πὺ καί αὐτὸ διαρθρόνουνταν, βεβαίως ὁ Ἀντώνης, με μιὰ μεγάλη χάντρα τῆς Ἀλεξάνδρας, κρεμασμένη σὲ μιὰ χοντρή κλωστή, — μόνο πὺ ἡ Ἀλεξάνδρα, πὺ εἶχε πέντε τέτοιες χάντρες, δὲν ἤθελε νὰ δώσει καμιά, — κάποτε κανένα κομμάτι σχοινὶ ἢ σπάγγο ἢ τέλι· μὰ πρὸ πάντων πέτρες, πέτρες ὅλων τῶν σχημάτων, με φλέβες σταχτιές, μενεξελιές, τριανταφυλλιές ἢ μαῦρες.

Μὰ μέρα, ἡ Πουλουδιά βρῆκε ἓναν ἀληθινὸ θησαυρὸ· βῶλους, βῶλους, μούρους, πολλοὺς, σκόρπιους, μικροὺς, ὁλοστρογγυλοὺς. Ζαλισμένη τοὺς κοίταζε, άφωνη ἀπὸ τὴ χαρά της. Ἡ πρώτη της σκέψη ἦταν νὰ μὴ φωνάξει τ' ἀδελφία της, μὴν τῆς τοὺς πάρει ὁ Ἀντώνης, πὺ πρέσβευε πῶς τὰ κορίτσια δὲν πρέπει νὰ παίξουν βῶλους, πῶς ἔχουν κοῦκλες καί πῶς αὐτὲς τοὺς ἀρκοῦν. Μὰ ἦταν τόσοι πολλοὶ οἱ σκόρπιοι βῶλοι, ἀρκοῦσαν γιὰ ὅλους, ἄκόμα καί γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο, πὺ τόσο τοὺς λαχταροῦσε καί πὺ ποτὲ δὲν τοῦ δάνειζε τοὺς δικούς του ὁ Ἀντώνης.

Φώναξε λοιπὸν τ' ἀδελφία της. — Βῶλους! βῶλους! Ἐλάτε νὰ δῆτε πόσοι! τοὺς εἶπε μαζεύνοντας τοὺς γεμάτη τὴ φούχτα της.

Ἀνακούρκουδα πλάγι της, καταχαρούμενος, τοὺς μάζευε ὁ Ἀλέξανδρος ἓναν-ἓνα καί τοὺς φύλαγε στὴν ἄλλη παλάμη του. Ὁ Ἀντώνης ὅμως, με τὰ δυὸ του χέρια στὶς τσέπες τοῦ πανταλονιοῦ του, δὲν τὸ θεώρησε ἀξιόπρεπο γιὰ ἓνα ἄγόρι νὰ ἐνθουσιαστεῖ με τὸ εὖρημα ἑνὸς κοριτσιοῦ. Καί εἶπε ἀκατάδεχτα:

— Οἱ δικοί μου εἶναι πιδ μεγάλοι.

Καί ἡ Ἀλεξάνδρα, πὺ ἀκολουθοῦσε πάντα τὸν Ἀντώνη, εἶπε.

— Καί γιὰ νὰ τοὺς πετάξουν ἐδῶ, θὰ πει πῶς εἶναι χαλασμένοι.

Ἀπογοητευμένος, άνοιξε ὁ Ἀλέξανδρος τὰ χέρια του καί οἱ βῶλοι του σκορπίστηκαν στὸ χῶμα.

Ἡ Πουλουδιά ὅμως ἐπέμεινε.

— Ποῦ τὸ ξέρεις πῶς τοὺς πετάξουν; ρώτησε. Μπορεῖ ἓνα ἄγόρι νὰ τοὺς εἶχε στὴν τσέπη του, καί νὰ τρύπησε ἡ τσέπη του, καί νὰ τοῦ ἔπεσαν ὅσο περπατοῦσε. Γιὰ δές, ἔχει παντοῦ, ἐδῶ, κι' ἐκεῖ, καί πάρα κάτω. Θὰ ἔτρεχε τὸ ἄγόρι, καί θὰ τοῦ έπεφταν οἱ βῶλοι...

— Πφφφ... διέκοψε ὁ Ἀντώνης, πὺ εἶχε πολλὴ ὀρεξὴ νὰ πάρει ἀπὸ τὸ θησαυρὸ τῆς ἀδελφῆς του, μὰ πὺ δὲν τὸ καταδέχονταν πιά, μᾶς καί τὸν εἶχε περιγελάσει. Ξέρεις καί σὺ τώρα ἀπὸ ἄγῳρία!

Πειραχμένη στὸ φιλότιμό της γιὰ τὴν περιφρονητικὴ ἀδιαφορία τῶν ἀδελφῶν της, ἡ Πουλουδιά γέμισε τὴν τσέπη της καί εἶπε:

— Καλά. Ὅταν αὐριο μοῦ ζητήσετε τοὺς βῶλους μου, ἐγὼ δὲ θὰ σᾶς τοὺς δώσω.

Καί κύνισε καί δὲν ἤθελε νὰ ρίξει με τοὺς ἄλλους πέτρες στὸ γιὰλό. Αὐτὸ ἦταν τὸ πιδ ὥραϊο τοὺς παιχνίδι. Καί παράμερα, λυπημένη, κοίταζε ἡ Πουλουδιά τὶς πέτρες, πὺ πετοῦσαν τ' ἀδελφία της καί πὺ πη-

δοῦσαν τοὺς βράχους καί ξαναπηδοῦσαν ὡς κάτω, κι' έπεφταν πλοῦφ στὸ νερὸ.

Τὸ «πλοῦφ» δὲν τὸ άκούαν, γιατί ἦταν πολὺ ψηλά, καί τὸ νερὸ πολὺ χαμηλά. Μὰ τοὺς εἶχε πει ὁ Ἀντώνης πῶς κάνει πάντα «πλοῦφ» ἡ πέτρα στὸ νερὸ, καί ἀφοῦ τῷλεγε ὁ Ἀντώνης, πρέπει νὰ ἦταν ἀλήθεια. Γιατί ποτὲ δὲν εἶπε ψέμα ὁ Ἀντώνης.

Καί τῷλεγε πάντα ὁ θεῖος:

— Ὁ Ἀντώνης εἶναι σκάνταλος, μὰ ψέματα δὲ λέει.

Καί τῷλεγε καί ἡ θεία, πὺ τοῦ τὶς ἔβριχε συχνά.

Καί τῷλεγε καί ἡ κερά Ρήνη ἡ μαγείρισσα, πὺ σὰν εἶχε ποнокέφαλο, ἔδενε ἓνα μαντήλι γύρω στὸ μέτωπό της με φέτες πατάτες ἢ λεμόνια, στὰ μηνίγγια της, κι' ἔβριζε μέσ' στὰ δόντια της κι' έλεγε:

— Ντελῆ - Ἀντώνης, Τρελαντώνης, πὺ κακὸ νὰ μὴν τὸν πιάσῃ... γιατί ψέματα δὲν ξέρει.

Τῷλεγε καί ἡ Ἀφροδίτη ἡ τραπεζιέρα, πὺ ἦταν καλὴ ὅσο καί ἄσχημη, πὺ γύρευε νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὴ θεία τὶς ζημιές του, μὰ πὺ τὶς ὁμολογοῦσε ὕστερα ἐκεῖνος.

Ὅλα τὰ ὁμολογοῦσε, σὰν τὸν ρωτοῦσαν. Καί τὸν ἔτρεμαν τὰ κορίτσια, μὴν ὁμολογήσει καί τὶς δικές τους άταξίες, καί τὰ δικά τους μυστικά.

Ἔτσι ἐκείνη τὴν ἡμέρα, πὺ βρῆκε τὸ θησαυρὸ της, πέρασε ἡ Πουλουδιά ἀπὸ μεγάλη στενοχώρια.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ Σ. ΔΕΛΤΑ

ΣΟΝΕΤΤΟ

Κι' ἂν θάρῃ πάλι ἡ Ἀνοιξὴ με ἀνθισμένα κλώνια, Με τί καρδιά νὰ τὴ δεχτοῦν ἐκεῖνοι πὺ πονοῦνε; Τὴν εὐτυχία ὅς' εἶδανε νὰ φεύγῃ με τὰ χρόνια, Πῶς νὰ τὴν αἰστανθοῦνε;

Ἡ χειμωνιά κι' ἂν πέρασε κι' ἂν λυώσανε τὰ χιόνια, Ἄλυστες μέσα στὶς ψυχές ἔγνοιες καί πίκρες ζοῦνε. Κι' ὅσο γλυκά, χαρούμενα κι' ἂν καλαῖοιεν τὰ ἡδῶνια, Ἐκείνες δὲν τάκοῦνε.

Ποῦ νὰ τὸ μάγο σου ραβδί, Νεοαῖδα τῆς χαρᾶς, Ὁραῖα νὰ σὲ βλέπουνε ὅσοι ἔχουν μάτια μόνο, Καλὰ γιὰ νὰ σὲ νοιώθουνε ὅσοι χαρὰ εἶν' γεμάτοι;

Γι' αὐτοὺς πὺ τοὺς δούνεινε τὸ βάρος συμφορᾶς, Κι' εἶναι τυφλοὶ κι' ἀναισθητοὶ ἀπ' τὸ μεγάλο πόνο, Ποῦ νὰ τὸ μάγο σου ραβδί, τὸ μαγικὸ παλάτι;

ΜΑΡΙΚΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Η Μπέττυ ξαναδιάβασε το γράμμα της και τὸ βρήκε πολὺ ὡραῖο. Ἔβαλε τὸ γράμμα στὸ φάκελλο καὶ τὸν σφράγισε μὲ βουλοκέρι μὲ μιὰ σφραγίδα ποὺ εἶχε χαρίσει ἡ μὲς Μάργκαρετ καὶ ποὺ παράστανε ἕνα χελιδόνι ποὺ κρατοῦσε στὸ ράμφος τοῦ ἑνα γράμμα. Ὑστερὰ τὸς τεῖλε στὸ ταχυδρομεῖο.

Κατόπι ἀποφάσισε νὰ διώξῃ ἀπὸ τὸ μυαλὸ τῆς ἐπὶ τρεῖς μῆνες — τὸν καιρὸ ποὺ θὰ χρειαζόταν νὰ πάῃ τὸ γράμμα καὶ νὰ ἐρθῇ ἡ ἀπάντησιν — ὅλες τὶς θλιβερὲς σκέψεις ποὺ εἶχε προκαλέσει αὐτὸ τὸ γράμμα.

Ὁ Ριχάρδος θὰ τὴν βοηθοῦσε γιὰ νὰ τῆς φανῇ ὅσο τὸ δυνατό μικρότερο αὐτὸ τὸ διάστημα.

— Σ' ἀρέσουν τὰ θαλασσινὰ ταξίδια, παπαγαλάκι; τὴ ρώτησε μιὰ μέρα.

— Δὲν ξέρω, κύριε, δὲν ἔχω ταξιδέψει ποτέ μου στὴ θάλασσα.

— Ἀ, τότε θὰ ταξιδέψῃς τώρα. Ἀγόρασα ἕνα μικρὸ κότερο. Εἶναι πραγματικὰ χαριτωμένο. Τὸ βάφτισα «Φτερωτὴ». Πῶς σοῦ φαίνεται τὸ ὄνομα;

— Πολὺ ὡραῖο, εἶπε εὐθυμὰ ἡ Μπέττυ.

— Θὰ μοῦ τὸ στείλουν τοῦτη τῇ βδομάδᾳ ἂν θέλεις λοιπὸν, θὰ σὲ πάρω μαζί μου νὰ κάνουμε μιὰ θαλάσσια ἐκδρομὴ. Ἐκεῖ θὰ ἴδῃς τί εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ναυτικοῦ. Καὶ θὰ σ'ἀρέσῃ.

Λίγες μέρες ἀργότερα τὸ κότερο εἶχε φθάσει στὸ Γκρήμπορου.

Εἶχε πανύψηλα κατάρτια καὶ πελώρια πανιά, κι' ὅταν ἔτρεχε στὴ θάλασσα, ἡ κουπαστὴ τοῦ ἀκουμποῦ-

σε πάνω στὸ νερό. Μὰ ἡ Μπέττυ δὲν ἦταν φοβητοῦσα. Πρέπει ὅμως νὰ ποῦμε ὅτι τὸ μεγάλο τῆς αὐτὸ θάρρος ὀφείλονταν ἴσως στὸ ὅτι δὲν γινώριζε τί ἀπρόοπτα μπορεῖ νὰ τύχουν κανενὸς ὅταν ταξιδεύει μ' ἕνα καΐκι στὴ θάλασσα.

Ἔτσι μιὰ ἡμέρα τοῦ Ὀκτώβρη ὁ Ριχάρδος προσκάλεσε τὴ Μπέττυ γιὰ νὰ κάνουν τὰ ἐγκαίνια τῆς «Φτερωτῆς». Μαζί τῆς θὰ πῆγαινε κι' ὁ Τζάκ.

Ἡ ἐκδρομὴ τους δὲ θὰ κρατοῦσε παρὰ δύο τρεῖς ὥρες μοναχά. Τὴν ὥρα τοῦ μεσημεριανοῦ φαγητοῦ θὰ βρίσκονταν κιόλας πίσω.

Θὰ ξεκινούσαν στίς ἑννέα τὸ πρωῒ. Τὸ ποτάμι τοῦ Γκρήμπορου ἦταν μικρὸ καὶ ρηχό. Μοναχὰ τὴν ὥρα τῆς παλιόροιας μπορούσε ἡ «Φτερωτὴ» νὰ βρῇ ἀρκετὸ βάθος γιὰ νὰ τὸ κατέβῃ καὶ νὰ βγῇ στὴ θάλασσα. Ὁ κ. Βάν Κούρτ ἦταν πολὺ ἐπιδέξιος ναυτικός—εἶχε πάρει μαζί του κι' ἕνα ναύτη ποὺ τὸν ἔλεγαν Μίλλερ. Ὁ Τζάκ, ποὺ εἶχε ταξιδέψει κάνα-δύο φορές, θὰ τοὺς βοηθοῦσε ἂν παρουσιαζόταν ἀνάγκη.

Σήκωσαν λοιπὸν τὰ πανιά μὲ γέλια καὶ χαρὲς καὶ ἐτοιμάσθηκαν νὰ σαλπάρουν.

Ἡ Μπέττυ ἦταν σὰν τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρὰ τῆς. Τὸ νὰ φεύγῃ ἐπάνω στὸ νερό, ἦταν γι' αὐτὴν ἕνα συναίσθημα ὁλότελα καινούργιο, καὶ διὰ τὸ κότερο σήκωσε τὴν ἄγκυρα καὶ ἄρχισε νὰ ξεμακραίνει ἀπ' τὴν ἀκτὴ, ἡ μικρούλα πηδοῦσε καὶ χόρευε σὰν τρελλή.

Γιὰ τὸ θαλασσινὸ αὐτὸ ταξίδι εἶχε φορέσει ἕνα ναυτικὸ κοστούμι ἀπὸ

λευκὴ φανέλλα μ' ἕνα μεγάλο θαλάσσι γιακά καὶ ὁμοίχρωμα γαλόνια. Ἐνα νόστιμο πέτσινο καπελλάκι ἦταν στραβά βαλμένο ἐπάνω στὸ σγουρό-μαλλο κεφαλάκι τῆς, ποὺ τὰ μαῦρα κατσαρά του ἀνέμιζαν ἀτακτὰ στὴ δροσερὴ αὔρα.

— ὦ, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε, Ποτέ μου δὲν εἶχα διασκεδάσει τόσο ὅσο τώρα!

Ὁ ἄνεμος καὶ ἡ παλιόροια ἦταν εὐνοϊκὰ γιὰ τοὺς ταξιδιώτες καὶ ἡ Φτερωτὴ πετοῦσε σὰ νὰ εἶχε σ' ἀλήθεια φτερά ἐπάνω στὸ μικρὸ ποτάμι, καὶ σὲ λίγο βρέθηκε στὸν πορθμὸ ποὺ χωρίζει τὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς στεριᾶ ἀπὸ ἕνα γειτονικὸ νησί.

— Θὰ κατεβούμε τὸν πορθμὸ, κάμποσα μίλλια καὶ θὰ γυρίσουμε πίσω γιὰ νὰ εἴμαστε στὸ σπῆτι τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, εἶπε ὁ Ριχάρδος.

— ὦ, ἔκανε ἡ Μπέττυ καταγοητευμένη. Κύριε Ριχάρδε, θέλω νὰγοράσω ἕνα καράδι!

— Ναί, ναί, ζήτω! φώναξε ὁ Τζάκ. Κι' ἐγὼ θὰ εἶμαι ὁ καπετάνιος.

Ὁ μικρὸς εἶχε παρακολουθήσει μὲ προσοχὴ τὶς κινήσεις τοῦ ναύτη ποὺ κρατοῦσε τὸ τιμόνι, καὶ τώρα νόμιζε πῶς ἤξερε κι' αὐτὸς νὰ κυβερνῇ ἕνα καράδι.

Ἐξαφνὰ ἡ Μπέττυ ἀνακάλυψε πῶς πεινοῦσε.

— Εὐτυχῶς τὸ πρόβλεψα αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἔκανε ὁ Ριχάρδος γελώντας. Δὲν ἔχω βέβαια ὅ,τι χρειάζεται γιὰ ἕνα σωστὸ γεῦμα, γιὰτὶ δὲν λογάριζα πῶς θὰ κρατήσῃ τόσο ὁ περίπατός μας, μὰ πῆρα μαζί μου φρούτα καὶ γλυκά.

«Στὴν ἀναδροχὰ καλὸ καὶ τὸ χαλάζι» λέει ἡ παροιμία.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΡΑΖΟΥΛΗ

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὰ κύματα. Ὑστερὰ, ἡσυχασμένος ἀπ' αὐτὴ τὴ μεριά, κατέβηκε μὲ μεγάλη δυσκολία στὸ ἀμπάρι γιὰ νὰ βρῇ ἕνα τσεκούρι ποὺ θὰ τὸν βοηθοῦσε νὰ ἐπιτύχῃ τὴ δύσκολη δουλειὰ ποὺ εἶχε ἀναλάβει.

Τὸ νερὸ ποὺ πλημμύριζε τὸ κύτος τὸν ἔκανε νὰ θυμηθῇ τὰ λόγια τοῦ μπάρμπα-Γεράσιμου. Μὰ μὲ χαρὰ τοῦ εἶδε πῶς ὁ ναυτικὸς εἶχε γελαστεῖ.

Ὁ καπετάν-Μαθὶς εἶχε δίκιο. Ἡ θάλασσα δὲν εἶχε μπορέσει νὰ μπῇ σ' ἀμπάρι παρὰ μοναχὰ ἀπ' τὰ καμπύνια κι' ἀπὸ τὸ σκέπασμα τοῦ ἀμπαριῶ, κι' ὅχι ἀπὸ κανένα ἀνοιγμά στα πλευρά τοῦ καΐκιου. Γιατὶ ἂν ὑπῆρχε μιὰ τέτοια τρύπα, τὸ καΐκι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε βουλιάξει ἀπὸ ὥρα.

Ἡ πιστοποίηση αὐτὴ ἔδωσε ἀκόμη μεγαλύτερο θάρρος στὸ Γιάννη.

Ἀφοῦ βρῆκε τὸ τσεκούρι ποὺ τοῦ χρειαζόταν, ἀνέβηκε πάλι γρήγορα στὸ κατάρτι.

Ὁ ἄνεμος ἐξακολουθοῦσε νὰ φυσᾷ μὲ λύσσα. Τὰ κύματα ὕψωνόνταν θεώρῳτα σὰ βουνά.

Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ μανία τῶν στοιχείων, τὸ γενναῖο παιδί σκέφθηκε πῶς θὰ ἔπρεπε νὰ πάρῃ μερικὲς προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴν τὸν σαρώσουν τὰ κύματα, τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἦταν ἀπασχολημένος μὲ τὴ δουλειὰ τοῦ.

Ἀρπάζοντας ἕνα κομμάτι συρματόσχοινο, τὸ ἔδεσε γερὰ στοὺς γάντζους τοῦ κατάρτι καὶ τὴν ἄλλῃ ἄκρῃ τὴ ζώσθηκε ὁ ἴδιος στὴ μέση του, ἀφήνοντας στὸ σχοινὶ ἕνα μάκρος ὅχι μεγαλύτερο ἀπὸ δύο μέτρα.

Σίγουρα πιά πῶς μ' αὐτὸν τὸν τρόπο δὲν κινδύνευε ν' ἀρπαχθῇ ἀπὸ τὰ κύματα, ἄρχισε δραστήρια τὴ δουλειὰ του, κόβοντας, σχίζοντας, πετώντας ὅ,τι ἦταν περιττό, καὶ καθαρίζοντας τὸ χῶρο γύρω του, παρ' ὅλα τὰ κύματα ποὺ τὸν ἔλουζαν ὁλόκληρο, καὶ παρ' ὅλα τὰ μπουρνια ποὺ ἐτίναζαν τὸ καράδι ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰν καρυδόφλουδο. Τὸ δυσκολότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ὅσπου νὰ μπορέσῃ νὰ πετάξῃ ἔξω ἀπὸ τὸ καΐκι τὸ πελώριο κομ-

μάτι τοῦ κατάρτι ποὺ εἶχε γκρεμιστεῖ πάνω στὸ κατάρτι. Δυὸ ὥρες ὁλόκληρες παιδεύτηκε γιὰ νὰ καταφέρῃ αὐτὸν τὸν φεβερὸ ἄθλο. Στὸ τέλος ὅμως τὸ ἐπέτυχε.

Ἐλλαφρυνμένη μονομιάς ἀπὸ τὸ φεβερὸ ἐκεῖνο βάρος, ἡ «Χελιδόνα» ἤρθε πάλι στὴν κανονικὴ τῆς θέσιν καὶ ἄρχισε νὰ πετᾷ σὰν πουλὶ ἐπάνω στα κύματα.

Μ' ὅλο ποὺ τὸ κρῦο ἦταν δριμύ καὶ ὁ ἄνεμος παγωμένος, χοντρές σταγόνες ἰδρώτα ἔσταζαν ἀπὸ τὸ μέ-

«Βάζοντας ὅλη του τὴ δύναμη, ὁ Γιάννης ἔστρεψε τὸ τιμόνι...»
(Σελ. 452, στ. α')

τωπο τὸ Γιάννη. Καὶ μ' ὅλο ποὺ ἦταν ἀποκαμωμένος ἀπ' τὴν κούραση, ὁ γενναῖος Γιάννης δὲν θέλησε ὥστος νὰ σταματήσῃ μιὰ ποὺ εἶχε βάλει μπροστὰ τὴ δουλειὰ.

Τὸν κυρίεψε τώρα μιὰ τρελλὴ ἰδέα—ἡ ἐπιθυμία νὰ ὀδηγήσῃ τὸ καΐκι πῶς στὸ λιμάνι.

Τώρα ποὺ εἶχε ἀπαλλαχθεῖ ἀπ' τὰ σπασμένα ξάρτια ποὺ τὴν βάραναν, ἡ «Χελιδόνα» ἦταν εὐκολώτερο νὰ κυβερνηθῇ καὶ νὰ διακούσῃ στὸ τιμόνι.

Λύοντας τὸ συρματόσχοινο ποὺ τὸν κρατοῦσε δεμένον στὸ κατάρτι, ὁ Γιάννης σύρθηκε ὡς τὴν πρύμνη.

Ὁ Μαθὶς Μπρινιόν, ἑξαπλωμένος πάντοτε στὸ καμπόυνη καὶ δεμένος στερεά, εἶχε σιγά-σιγά συνέλθει καὶ τώρα βογγοῦσε βαθιὰ καὶ πονεμένα, δίχως διακοπὴ.

Ὁ Γιάννης σκέφθηκε πῶς, χτυπημένος ὅλη ὥρα ἀπὸ τὰ κύματα καὶ παγωμένος ἀπ' τὸ κρῦο, ὁ ἄμοιρος

ἐκεῖνος θὰ ὑπέφερε φρικτὰ, καὶ θὰ ἤθελε πολὺ νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ. Μὰ δυστυχῶς οὔτε νὰ σκεφθῇ καὶ δὲν μπορούσε νὰ τὸν κατεβάσῃ κάτω καὶ νὰ τὸν ξαπλώσῃ σὲ καμμιὰ κοκκέτα. Αὐτὸ, τὸ καταλάβαινε κι' ὁ ἴδιος, τοῦ ἦταν ἀπολύτως ἀδύνατο.

Ἀναγκάστηκε λοιπὸν νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐκεῖ ποὺ βρισκόταν καὶ μοναχὰ μάζεψε τὰ κουρέλια ἀπὸ τὰ πανιά καὶ τὸν σκέπασε ὅπως-ὅπως γιὰ νὰ μὴν ξεπαγιάσῃ ὁλότελα.

Ἄλλωστε σὲ λίγο ὁ καπετάν-Μαθὶς ἔχασε καὶ πάλι τὶς αἰσθήσεις του.

Τὸ παιδί δὲν εἶχε τίποτε μαζί του γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ καὶ νὰ τὸν συνεφέρῃ, κι' ἔτσι ἀφροσύνηθηκε ἀποκλειστικὰ στὴν ἐκτέλεση τοῦ σκοποῦ του: Νὰ κατορθώσῃ νὰ φέρῃ πίσω τὸ καΐκι στὸ λιμάνι.

Ἡ προσπάθεια αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἦταν τρελλὴ καὶ ἀνόητη, μὰ ὥστόσο αὐτὸς ἔπρεπε νὰ δοκιμάσῃ.

Ἐρποντας ἀπάνω στὸ κατάρτι, ἔφθασε ὡς τὴν πρύμνη, κι' ἐκεῖ, ἀφοῦ δέθηκε καὶ πάλι μ' ἕνα σχοινί, κατόρθωσε, ὅποτε ἀπὸ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες, νὰ στρίψῃ τὸ καΐκι ὥστε νὰ ἔχῃ τὸν καιρὸ ἀπὸ πίσω.

Μόλις κατάφερε αὐτὴ τὴ μανούβρα, τὸ καΐκι, σπρωγμένο ἀπὸ τὸ κύμα, ἄρχισε νὰ τρέχῃ κατὰ τὴ στεριά μὲ ἀφάνταστη γρηγορόδα, πηδώντας, σὰν ἄγριο ἀπὲς ἐπάνω στὸν ἀφρό.

Πόση ὥρα κράτησε αὐτὸς ὁ τρελλὸς δρόμος ἐπάνω στὴ μανιασμένη θάλασσα, τὸ παιδί δὲν ἤξερε νὰ τὸ πῇ.

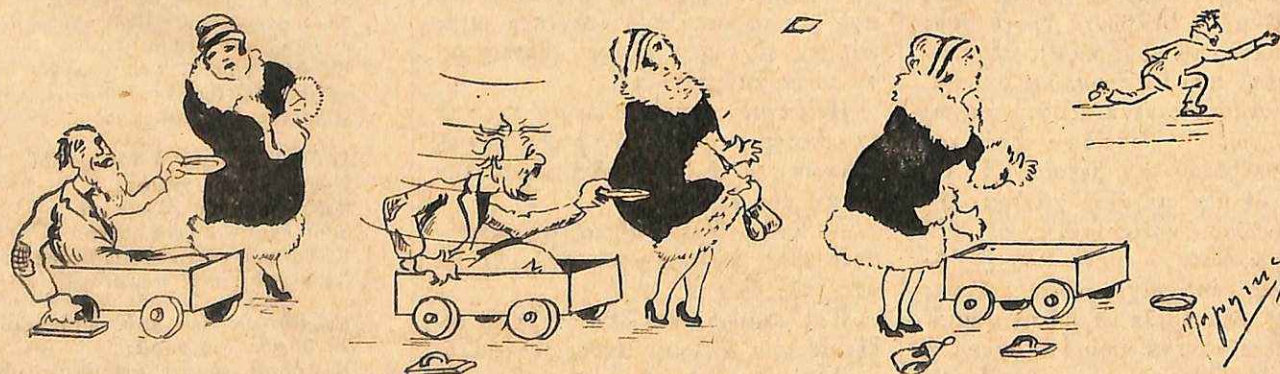
Ὁρες-ὥρες τὸ κύμα καθάλιε τὸ καΐκι καίπετοῦσε τὸ Γιάννη στὸ κατάρτι, κάνοντάς του νὰ φῇ τὸ τιμόνι. Μὰ δίχως νὰ χάσῃ τὸ θάρρος του, τὸ παιδί σηκωνόταν πάλι καὶ ξαναγύριζε στὴ θέσιν του.

Ἄν δὲν ἦταν δεμένος στερεά, τὰ κύματα θὰ τὸν εἶχαν πετάξῃ ἐπάνω ἀπὸ εἰκοσι φορές στὴ θάλασσα.

Ὅσο σιγά-σιγά, παρὰ τὴν ἀκατάβλητὴ θέλησίν του, αἰσθάνθηκε ὅτι σὲ λίγο δὲν θὰ ντεῖχε πιά νὰ κυβερνᾷ τὸ καράδι. Βρεγμένος ὡς τὸ κόκαλο ἀπὸ τὰ κύματα ποὺ τὸν περιέλουζαν ὁλόκληρο, ἐνοιωθε τὸ κρῦο καὶ τὴν κούραση νὰ τὸν παραλύουν καὶ τὰ χέρια του κρατοῦσαν μὲ λιγώτερη δύναμη ἀπὸ πρὶν τὸ δοῖακι.

Ἀπελπισμένος, ὑπολόγισε πῶς περισσότερο ἀπὸ μισὴ ὥρα δὲν θὰ μπο-

Ο ΠΑΡΑΛΥΤΟΣ ΖΗΤΙΑΝΟΣ ΚΑΝΕΙ... ΦΤΕΡΑ

Ἡ Κυρία, ποὺ ἀνοίξετ' τὸ πορτοφόλι τῆς γιὰ νὰ ἐλεήσῃ τὸν φτωχὸ παράλυτο: — Ἀχ! ὁ ἀέρας μοῦ πῆρε ἕνα ἐκατοστάρικο!

Ὁ παράλυτος: — Ἐννοια σας, κυρία! Σὰς τὸ πιάγω ἐγὼ! — Ἡ Κυρία: — ! ! ! !

Ἀνεκρινώθῃ ἀπὸ τὸν Μανγνῆτη

ροῦσε νὰ κρατηθῇ σ' αὐτὴ τὴ θέση. Καὶ τότε τὸ καράβι, μένοντας ἀκυβέρνητο, θὰ βούλιαζε δίχως ἄλλο.

Ἐξαφνα, καθὼς ὁ οὐρανὸς εἶχε ἀρχίσει κάπως νὰ ξανοίγῃ κατὰ τὴν ἀνατολήν, ὁ Γιάννης διέκρινε δυὸ μίλια μακριὰ τὶς ἀπόκρημνες νορμανδικὲς ἀκτὲς. Πρὸς τὰ δεξιὰ ξεχώριζαν οἱ ἄσπροι μῶλοι τοῦ Τρεπὸρ.

Βάζοντας ὅλη του τὴ δύναμη, ὁ Γιάννης, ἔστριψε τὸ τιμόνι πρὸς ἐκείνη τὴ διεύθυνση.

Γιὰ καλὴ του τύχη, ἡ τρικυμία εἶχε πέσει κάπως κι' ἡ μανοῦδρα αὐτὴ ἔγινε ἀρκετὰ εὐκολα.

Ἔμενε τώρα ἡ δυσκολία νὰ ὁδηγήσῃ τὸ καΐκι στὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ καὶ νὰ τὸ περάσῃ ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς δυὸ μῶλους δίχως νὰ τὸ ρίξῃ πάνω στὶς πέτρες.

Θὰ εἶχε τὴν τύχη νὰ τὸ κατορθώσῃ αὐτό; Οἱ δυνάμεις τοὺς δὲν θὰ τὸν ἐγκατέλειπαν στὴν πιδ κρίσιμη στιγμή;

Ὁ Γιάννης δὲν ἀντεῖχε πιά. Ἀποκατωμένος ἀπὸ τὴν κούραση κι' ἀπὸ τὸ κρύο, μόλις καὶ μὲ τὴ βία εἶχε τὴ δύναμη νὰ κρατᾷ τὸ καΐκι στὴν ἴσια γραμμή.

Ὅλες λοιπὸν οἱ προσπάθειές του θὰ πῆγαιναν στὰ χαμένα τὴ στιγμή πού θὰ ἔμπαινε στὸ λιμάνι;

Γαντζωμένος στὸ δοϊάκι, μὲ τὰ δόντια σφιγμένα, συγκεντρώνοντας ὅλη τὴ δύναμή του πού τοῦ ἀπόμεινε σὲ μιὰ ὑστάτη προσπάθεια, κρατιόταν μὲ ἀπόγνωση στὴ θέση του. Μὰ ἔξαφνα ἕνα πελώριο κύμα σκέπασε ὁλόκληρο τὸ καΐκι, ἔσπασε τὸ τιμόνι καὶ πέταξε τὸν Γιάννη μακριὰ, καταξολισμόν.

Τὸ παιδί ἔβαλε μιὰ ἀπελπισμένη φωνὴ καὶ δοκίμασε νὰ σηκωθῇ. Μὰ δυὸ ἄλλα πελώρια κύματα τὸν ἔρριξαν πάλι κάτω.

Τότε τὸ παιδί νόμισε πὼς εἶχε φθάσει πιά τὸ τέλος.

Πραγματικά, μιὰ καὶ τὸ δοϊάκι εἶχε σπάσει, τί μπορούσε πιά νὰ ἐλπίζει;

Ἐκανε μιὰ τελευταία προσευχὴ στὸ Θεό, ὅταν, σηκώνοντας τὰ μάτια του, ἔδραλε μιὰ πνιγμένη φωνή.

Τὸ καΐκι δὲν βρισκόταν οὔτε δέκα μέτρα μακριὰ ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ, κι' ἐπάνω στοὺς μῶλους ὁ Γιάννης ἔδραλε καθαρὰ ἄνδρες καὶ γυναῖκες πού μὲ τὰ χέρια τεντωμένα πρὸς τὸ μέρος του, φώναζαν δυνατὰ.

Ἡ «Χελιδόνα» τραβοῦσε σχεδὸν ὁλόγισα γιὰ νὰ πέσῃ ἐπάνω στὸ μεσημβρινὸ μῶλο.

Κατατρομαγμένο, τὸ παιδί προσπάθησε νὰ σηκωθῇ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΘΑΛΑΣΣΑ

Ἀγαπητοί μου,

Α

ΥΓΗ τὴν ἑβδομάδα, πού ὀνομάσθηκε «Ναυτική», εἶχαμε γιορτὲς κι' ἐπιδείξεις θαλασσινές. Ἀπειροσ κόσμος κατέβηκε στὰ Φάληρα νὰ τὶς παρακολουθήσῃ, νὰ τὶς ἀπολαύσῃ. Κι' οἱ ἐφημερίδες, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς εἰκονογραφημένες περιγραφές, δημοσίευσαν καὶ πολλὰ χρονολογημένα σχετικά μὲ τὴ θάλασσα. Μοῦ ζήτησαν καὶ μένα. Καὶ μ' ἔκαμαν ἔτσι νὰ θυμηθῶ, — ἀν καὶ δὲν τόχα ξεχασμένο — πὼς τὰ καλύτερα χρόνια τῆς ζωῆς μου τὰ πέρασα σ' ἕνα ὠραῖο νησί, στὴ Ζάκυνθο. Ζοῦσα κοντὰ στὴ θάλασσα, τὴν εἶχα μέρα-νύχτα μπροστά μου καὶ πολλὰ ὥρες τὶς περνοῦσα μέσα σ' αὐτήν, πότε κολυμπώντας καὶ πότε τρέχοντας μὲ μιὰ βάρκα γιὰ περίπατο ἢ γιὰ ψάρεμα. Θυμῆθηκα καὶ τὸν Κάλβο, τὸ μεγάλο ζακυνθινὸ ποιητὴ. Κάπου, στὴν περιήγησή «Ὁδὴ τὸν πρὸς τὴ Ζάκυνθο» («Ὁ Φιλόπατρις»), θυμίζοντας πὼς ἡ Ἀφροδίτη γεννήθηκε στὸ Ἴονιο πέλαγος, μπροστὰ στὰ Κύθηρα, λέει: «Τὸ κύμα Ἰόνιον πρῶτον ἐφίλησε τὸ σῶμα τῆς Κυthereas. Καὶ ὅταν — ἔξακολουθεῖ — τὸ ἐσπέριον ἄστρον ὁ οὐρανὸς ἀνάπτῃ (δηλ. ὅταν βραδυάζει) καὶ πλέωσι γέμοντα φωνῶν μουσικῶν θαλάσσια ξύλα...». Δὲν συμπληρώνω τὴν εἰκόνα τοῦ Κάλβου, δὲν μᾶς χρειάζεται. Σταματῶ μόνο σ' αὐτὰ τὰ «θαλάσσια ξύλα».

Εἶναι οἱ ζακυνθινὲς βάρκες τοῦ καλοκαιριοῦ βραδυοῦ. Πὼς τὶς θυμοῦμαι! Βάρκες μὲ κουπιὰ, βάρκες μὲ πανάκι, βάρκες μὲ τέντες, μὲ γυρλάντες, μὲ φαναράκια, βάρκες πού θυμίζαν γόνδολες σὲ βενετσιάνικο κανάλι, βάρκες γεμάτες νέους, κορίτσια, παιδιά, πού γλυκοτραγουδοῦσαν μὲ τὶς κιθάρες, καθὼς πῆγαιναν γοργὰ στὸ Κρουονέρι, στὸν Κόκκινο Βράχο, στοὺς Κήπους, στὸ Ἀργάσι, στὸ Βασιλικὸ — τὶς ἐξοχικὲς αὐτὲς καὶ μαγικὲς τοῦ νησιοῦ παραλίες, μὲ τοὺς βράχους, τὶς ἀμμουδιές, τὰ πεζούλια, τὶς παράγκες, τὶς μπκνιέρες... Στενές, ἀσπρὲς ἢ κοκκινωπὲς λουρίδες γῆς, ἀπὸ δῶ εἶχαν τὴν ἀπεραντὴ γαλανὴ θάλασσα, κι' ἀπὸ κεῖ τὴν ἀπεραντὴ πρασινάδα χωράφι, ἀμπέλι ἢ ἐλαιώνα... Ἦταν ἀκόμα οἱ βάρκες πού ἔκαναν «βόλτες» σ' ἀνοιχτὰ ἢ παράβγαιναν στὸ τρέξιμο — σωστοὶ ἀγῶνες — κι' οἱ ἄλλες πού σταματοῦσαν ὥρες στὸ κατάλληλο μέρος γιὰ διασκεδαστικὸ ψάρεμα καὶ γιὰ τρελ-

λὸ κολύμπι. Μ' αὐτὲς λοιπὸν τὶς βάρκες, μέσα στὴ θάλασσα, πού τὴν εἶχαμε αἰωνίως μπροστά μας, περνοῦσε ἡ ζωὴ μας στῶρατο νησί.

Καὶ τώρα στοχάζομαι πὼς δὲν ἦταν πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ τῶν ἄλλων νησιωτῶν κι' ὅλων τῶν εὐτυχισμένων ἀνθρώπων πού κατοικοῦν σὲ παράλια. Τέτοιοι εἶναι οἱ περισσότεροι Ἕλληνες. Ἡ πατρίδα μας, πού ἐκτείνεται ἀνάμεσα σὲ δυὸ μεγάλα πελάγη, ἔχει νησιὰ ἀναρίθμητα, κι' ὅλα σχεδὸν τὰ παράλια τῆς στοὺς γραφικὸν κόλπους, εἶναι κατοικημένα πυκνὰ. Πόσοι χάρηκαν, πόσοι χαίρουνται ἀκόμα, τὴ θαλασσινὴ εὐτυχία πού χάρηκα στὰ νιάτα μου κι' ἐγώ! Καὶ τὰ τελευταῖα χρόνια πολὺ περισσότεροι, γιατί ἡ θάλασσα μὲ τὴν εὐτυχία τῆς ἤλθε πολὺ πιδ κοντὰ στοὺς παραπονεμένους κατοίκους τῶν μεσογίων.

Τὴν ἔφερε ὁ πολιτισμὸς, τὴν ἔφερε ἡ πυκνὴ, ἡ εὐκολὴ καὶ γρήγορὴ συγκοινωνία. Ἀξαφνα οἱ Ἀθηναῖοι, πού ἄλλῃ φορὰ ἦθελαν δάκερὴ ὥρα γιὰ νὰ φθάσουν στὴν παραλία, κι' ἔπρεπε νὰ θυσιάσουν ὀλάκερο πρῶτ' ἰκὴ νὰ κάμουν ἕνα μπάνιο στὸ Φάληρο, σήμερα φθάνουν σὲ λίγα λεπτά. Τώρα τὸ καλοκαίρι, μποροῦν νὰ κατοικοῦν στὸ Μαροῦσι, στὴν Κηφισιά, στὸ βουνό, καὶ νὰ παίρνουν τὸ μπάνιο τοὺς στὴ Γλυφάδα. Ἡ θάλασσα ἤρθε πλησιέστερα. Μποροῦν νὰ τὴν ἀπολαμβάνουν ὅλοι σὰ νησιῶτες.

Ἡ Ναυτικὴ ἑβδομάς προσπαθεῖ νὰ τὴ φέρῃ ἀκόμα πλησιέστερα. Ὡς μέσα μας, στὴν ψυχὴ μας, ὡς ἐκεῖ πού φωλιάζουν τὰ αἰσθήματα. Νὰ μᾶς κάμῃ νὰ τὴν ἀγαποῦμε περισσότερο. Καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἀγάπῃ τῆς καὶ σὲ ἐκείνους πού μπορεί ἀκόμα νὰ μὴν τὴν ἔχουν. Δυσκολεύομαι ὅμως νὰ πιστέψω πὼς ὑπάρχει Ρωμῆς πού νὰ μὴν ἀγαπᾷ τὴ θάλασσα! Εἴμαστε λαὸς θαλασσινός, ναυτικός. Στὴ θάλασσα γεννηθήκαμε, μὲ τὴ θάλασσα μεγαλώσαμε, ἀπὸ τὴ θάλασσα ἐλευθερωθήκαμε, μὲ τὴ θάλασσα εὐτυχίσαμε, μὲ τὴ θάλασσα πολιτισθήκαμε. Θὰ ἦταν ἀντινομία νὰ μὴ τὴν ἀγαποῦμε. Κι' ἀκόμα θάταν παράξενο ἂν, σὲ πολλὰς περιστάσεις, δὲν τὰ κάναμε... θάλασσα. Αὐτὴ τὴ μεταφορικὴ ἔκφραση μόνο ὁ ἐλληνικὸς λαὸς τὴν ἔχει στὴ γλώσσα του. Καὶ μόνο αὐτὸς μπορούσε νὰ τὴν ἔχῃ.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΜΟΥ ΑΓΝΗ

Νᾶξερές, ἀδελφοῦλα μου χρυσή,
Πὼς λαχταρῶ νὰρχόσουν αἰμά μου.
Νᾶβλεπα τὴ γλυκεῖά σου τὴ μορφή,
Νὰ σοῦλεγα τί νοιώθω στὴν καρδιά [μου].

Νᾶξερές πόσο, στίς στιγμὲς τοῦ δειλινοῦ
πού φτερά πέρν' ἡ δόλια φαντασία,
Πόσο στίς ὁμορφες στιγμὲς τοῦ ρεμ- [βασμοῦ],
Ἔρχεσαι μπρὸς μου, ὁμορφὴ ὀπτασία!

Καὶ σὲ ποθῶ, σὰν ὁ Μορφέας ἀργεῖ [πολὺ]
Τὰ κουρασμένα βλέφαρά μου νὰ σφα- [λήσῃ]
Καὶ κάποιος γκιώνης 'κεῖ στοῦ πεύκου [τὸ κλαδί],
Στερνὸ τραγοῦδι, θλιβερό, ἔχει τονίσει.

Γιατί, ἀδελφοῦλα, τὰ λογάκια σου μα- [κριὰ]
Θὲ νᾶδιωχναν τὴν κάθε συμφορὰ μου.
Κοντὰ σὲ σὲν' ἡ κάθε λύπη μου γλυ- [κεία]
Θὲ νὰ γινόταν, καὶ διπλὴ ἡ χαρὰ μου.

Χειροπιασμένες, θὰ περνοῦσαμε ἡ μιὰ
Πλάγι στὴν ἄλλη, τῆς ζωῆς τὸ μονο- [πάτι...]
Μὰ εἶμαι μόνη μου, Ἀγνή, κι' εἶσαι [μακριὰ...]
Γύρω τ' ἀγκάθια μὲ φοβίζουμε κι' οἱ [βάτοι].

Τί κι' ἂν σὲ βλέπω ζωντανὴ μέσ' στίς [στιγμὲς]
Τοῦ ὕπνου καὶ στίς ρέμβης τῆς μαγείας;
Εἶναι τοῦ ὄνειρου ποθητὲς ἀναμνήτες,
Ὅνειρο εἶναι, παραμῦθι, φαντασία.

Καὶ ὅμως, γλυκεῖα ἀδελφοῦλα μακρινή,
Καί ἀπομένει στίς ψυχὲς τὰ βῦθια...
Εἶν' ἡ ἐλπίδα ἡ γλυκεῖα, πὼς θὰ γενῇ
Τὸ παραμῦθι, καμιά μέρα, ἀλήθεια! [Ῥέμβη]

Η ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΓΟΝΤΕΥΣΗ

Ἀπ' τὸν καιρὸ πού κατάλαβε, θυμό-
ταν νάντικρύζει, μόλις ἀνοίγῃ τὰ μάτια,
κίηπος ὁμορφος, κι' ἕνα γύρω ὁμορ-
φιές, ὅλο ὁμοφιές! Λουλούδια, λου-
λούδια, παρέκει μιὰ γαλήνια λιμνούλα,
καὶ πιδ πέρα δέντρα ὕψωναν τὴ πρα-
σινάδα τοὺς στὸ γαλανὸ φόντο.

Τὰ εἶχε γυρίσει ὅλα. Ἦξερε κάθε
κλαδάκι, κάθε ἀκροῦλα. Ὅλα τᾶξερε
ὡς τὰ δέντρα... μὰ... ἀπὸ κεῖ καὶ
πέρα τίποτα. Ἐνα βουναλάκι πού ὕ-
ψωνόταν τᾶκριβε ὅλα. Τὸ βουνό, τὸ κα-
κὸ βουνό, πού δὲν ἄφηνε νὰ δῆς τί ἦ-
ταν ἀπὸ πίσω του, τὸ κόσμος κρυβόταν
ἐκεῖ. Τί νὰ ἦταν πίσω ἀπ' τὸ βουνό;

Τὸ πρῶτ' ἔβλεπε νὰ βγαίῃ ὁ ἥλιος
ἀπὸ κεῖ. Καὶ χρύσειζε τὴν κορφὴν του,
κι' ἔβαφε τὰ γύρω μ' ὁμορφὰ χρώμα-
τα πού ἄλλοῦ δὲν τᾶβρισκε. Κοίταζε,
κοίταζε τὸν ἥλιο... τὰ μικρὰ ματά-
κια θάμπωναν, Ὁ ἥλιος! τί ὁμορφος!
τί λαμπρός! Καὶ θάταν βέβαια ἐκεῖ
πίσω ἀπ' τὸ βουνό πρὶν ἀνεβῇ ψηλά,
καὶ θὰ μπορούσαν νὰ τὸν πιάσουν τὰ
παιδάκια (γιατί θάχε καὶ παιδάκια πῶς
ἀπ' τὸ βουνό). Τί μαγεμένος τόπος
πού θάταν αὐτὸς πού εἶχε τὸν ἥλιο

κοντὰ του! Τί ὁμορφιές θὰ τὸν στόλι-
ζαν. Θάταν καὶ ἀστεράκια ἐκεῖ, ἀφοῦ
ἀπ' ἐκεῖ ἔβγαίνε τὴ νύχτα καὶ τὸ φεγ-
γάρι. Θάταν ἐκεῖ... θάταν... κι' ὅ-
λα ὁμορφα.

Τὰ λουλούδια ἔχασαν πιά τὴν ὁμορ-
φίαν τους γιὰ τὰ ματάκια του, ἡ λιμνού-
λα δὲν ἦταν πιά ὁραία. οὔτε τὰ δέν-
τρα, τίποτα... τίποτα πιά δὲν εἶχε
καμιά ὁμορφιά.

Κάθε ὁμορφία μαζεῦθηκε κεῖ πίσω
ἀπὸ τὸ βουναλάκι τᾶπέραστο, πού τὴν
κορφὴν του τὴ χρύσειζε κάθε πρῶτ' ὁ ἥ-
λιος. Δὲν πρόσεχε τίποτα. Μόνο ἐκεῖ-
νο τὸ ψηλὸ βουνό. Ὡ! νὰ μπορούσε
νὰ φτάσει στὴν κορφὴν του, νὰ δῇ τὸν
κόσμο τὸν ὁμορφο πού κρυβόταν τώρα.
Θάταν ὁμορφος! δὲν γίνεται ἄλλοιῳ-
ς, ἔτσι τὸν εἶχε πλάσει ἡ φαντασία του.
Ἐκεῖ πίσω ἀπ' τὸ βουνό ἦταν βαλμέ-
νες ὅλες οἱ ὁμορφιές τῆς φύσης, ὅλες
τῆς κτίσης οἱ χαρὲς. Κι' ὅμως ἦταν τὸ
βουνὸ τόσο ψηλὸ...

Καὶ κάθε πρῶτ' κοίταζε λυπημένα τ'
ἀντικρυνὸ βουνό. Πόσο ψηλὸ! Δὲν θὰ
τὸ φάσῃ... Θάταν σὰν ὄνειρο ἡ ὁ-
μορφία του... Τόνειρο ὅμως θὰ τὸ-
κρυβε πάντα τὸ ψηλὸ βουνό. Πάντα!
Κι' εἶχε βάλει ἐκεῖ πίσω ὅλες τὶς ὁμορ-
φιές τοῦ κόσμου, τὸ ἄγνωστο πού φαν-
ταζόταν τόσο ὠρατό. Ὡ! νὰ φτάσει
στὴν κορφὴν του! Ἐγινε πόθος του,
σκοπὸς του, ὄνειρο του κρυφὸ. Δὲν μι-
λοῦσε σὲ κανέναν γι' αὐτό, τόκρυβε βα-
θιά στὴν ψυχὴν του καὶ στόλιζε τὸν ἄ-
γνωστο κόσμο μὲ χίλιες ὁμορφιές. Νὰ
φτάσει ἐκεῖ! νὰ δῇ τὶς ὁμορφιές τὶς
κρυμμένες τώρα, νᾶγκαλιάσῃ τὸν ἥλιο
τὸν ὁλόχρυσο! Ὅνειρο, εὐτυχία...

Καὶ κοίταζε πάντα μὲ χαρὰ καὶ λα-
χτάρα καὶ θλίψη τὸν ἥλιο πού ἀψήλω-
νε ἀπ' τάντικρυνὸ βουνό...

Κάποιο πρῶτ' ἐξελύστροις κρυφά.
Πέρασε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ λουλούδια πού
ἦταν ραντισμένα μὲ τὴν πρωϊνὴν δρο-
σοῦλα καὶ σκόρπιζαν ἀρώματα! Πέρασε
τὴ λιμνούλα τὴ γαλήνια πού καθρέ-
φτιζε τὶς καλαμιές! Πέρασε ἀπ' τὰ δέν-
τρα τὰ ὀλοπράσινα. Ὅλα τὰ ξεχνόσε
χίλιες ὁμορφιές πέρασαν βιαστικά κι'
ἀδιάφορα. Τὴν ἴδια στιγμή ἔβλεπε μὲ
τὴν ψυχὴν του ὁμορφιὰς ἀσύγκριτες μ'
αὐτές, πίσω ἀπ' τὸ βουνό. Πῆγαινε
κατὰ ἐκεῖ...

Τᾶφησε πίσω ὅλα. Ὁ δρόμος γινό-
ταν ἀνήφορος, ὅλο βράχοι! παντοῦ
πέτρες κι' ἀγκάθια. Δὲν κουράζοταν
ὅμως. Ἦθελε νὰ φτάσῃ νοκίς, πρὶν
ψηλώσει ὁ ἥλιος! καὶ τὸν ἀγκαλιάσῃ.
Νᾶνεβῇ στὴν κορφοῦλα! Ἐκεῖ ἀπὸ
πίσω θάνδιζαν τὰ ὁμορφότερα λουλού-
δια, θάταν οἱ πιδ ὁμορφες λιμνούλες,
θάταν τᾶστεράκια, θάταν... Τὰ πο-
δαράκια μάτωσαν, τὰ χέρια ἐξοκίστη-
καν... Νὰ φτάσῃ πρὶν ψηλώσει ὁ ἥ-
λιος! Τὰ γόνατα λυγίσαν... Ἀκόμα
λίγο κοντεύει τὴν κορφοῦλα. Δὲν μπο-
ρεῖ πιά... Μὰ λίγο ἀκόμα καὶ θ'
ἀγκαλιάσῃ τὸν ἥλιο, θὰ δῇ... Ὁ τό-
πος ὁ μαγεμένος ὁ ὁμορφος! Φτάνει
τὴν κορφοῦλα, σηκώνει τὰ μάτια — τώ-
ρα θᾶγκαλιάσῃ τὸν ἥλιο...

Τὰ χεράκια πού μὲ λαχτάρα ἀνοί-
χτηκαν, πέφτουν ἀδύναμα, καὶ τὰ μα-
τάκια πού ζητοῦσαν νάντικρύσουν τὸ-
νειρο, κλείνουν μ' ἀπογοήτευση. Ὁ ἥ-

λιος ἦταν πολὺ ψηλὰ καὶ μπρὸς του
ἀπλωνόταν βράχοι, βράχοι, βράχοι
γκρίζοι, γυμνοὶ, πένθιμοι, ξεροὶ βρά-
χοι... καὶ βουνὰ κι' ἄλλα βουνὰ ἀτέ-
λειωτα, ὡς πού ἔφθανε τὸ μάτι...
Τιτίκα

ΤΟ ΠΟΝΕΜΕΝΟ ΑΙΓΕΛΟΥΔΙ

Τὴν ὁμορφὴν ματιά σου λυπημένη
Ποτέ μου δὲν τὴν εἶχα ἀντικρυνέ-
νη. Τὴν ἔβλεπα φωτοστεφανωμένη
Μὲ ξενονισιὰς λουλούδια ὀλανθισμένα.

Μὰ ἦρθε θλιβερὴ καὶ μαῦρη μέρα,
Ἀγρία φυσὸς ἀγέρας μανιωμένα
Βογγυῶς ἡ θάλασσα κεῖ κάτω πέρυ
Καὶ τὰ λουλούδια γύραν μαρμαμένα.

Τότε ξανάδα τὴ γλυκεῖα ματιά σου
Μ' ἄλμινο, τώρα ἦταν δακρυσμένη
Καθρέφτιζε τὸν πόνο τῆς καρδιάς σου

Ἐγείρα τὸ κεφάλι πικραμένη
Κι' ἐσκέφτηκα ἀνοιχτάτοιο λουλούδι,
«Πρέπει νὰ νοιώθῃ πόνο ἕνα ἄγγε-
[λούδι:]»
Ἰκάδερπς

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΣ

Νὰ εἶσαι *Δυσόχαρτο* καὶ νὰ μὴ λα-
βαίνῃς μέρος στὸ Διαγωνισμὸ Ἀύσεων.
Νὰ σὲ λένε *Διμηροῦλα* καὶ νὰ μὴν ἔ-
χῃς πάει ποτὲ στὸ Δικαστήριον. Νὰ σὲ
ξέρουν γιὰ *Κυρὰ τῆς Θάλασσας* καὶ νὰ
μὴν ξέρῃς κολύμπι. Νὰ εἶσαι ἡ *Κυρὰ*
Φροσύνη καὶ νὰ μὴν ἔχῃς γνωρίσῃ τὸν
Βαλαωρίτη, ἡ *Ἀνίκητος Πολεμιστής*
καὶ νὰ σοῦ τραβᾷ ὁ δάσκαλος τ' αὐτί!
ἢ *Δοξαδοῦνο Τριπολιτοστάκι* καὶ νὰ
μὴ σὲ ξέρῃ κανεὶς. Νὰ εἶσαι *Νάγκιο-*
σος καὶ νὰ μὴ κοιτάξῃς ποτὲ σου
στὸν καθρέφτη, ἡ *Σεπασμένος Ἀόρδος*
καὶ νὰ κατ'έσῃ ἀπ' τὴ Θεσσαλονίκην,
ἡ *Σπίγξ* καὶ νὰ εἶσαι πολυλογοῦ! *Νε-*
ράϊδα τῶν Ἀρχῶν καὶ νὰ κατοικήσῃς
στὴν πόλιν. Κύριος *Θέμος Μιράντας* καὶ
νὰ εἶσαι κοριτσάκι. *Τρελλὴ Ζαννὲ* καὶ
νὰ ἔχῃς διαγωγή 10. *Ἀετιδεὺς* καὶ νὰ
μὴ χωνεύῃς τὸν Ναπολέοντα. (Ἐστὶ
μᾶς λέει στὰ Μ. Μυστικά του). Νὰ σὲ
λένε *Μπουμπουνίνα* καὶ νὰ εἶσαι φο-
βιστάρα! Καὶ τέλος νὰ σ' ἀρέσουν τὰ
λουλούδια τῆς σέρας καὶ νὰ σὲ λένε
Ἀγριομαργαρίτα

ΜΙΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΒΡΑΔΥΑ

Κουρασμένος ἀπ' τοὺς κόπους τῆς
μέρας, πῆγα νὰ βοῶ λίγη μοναξιά καὶ
ἤσυχια σὲ κάποια ἀπόμνηση ἀκτῆ.
Ὁ ἥλιος εἶχε γείρει, κι' ἡ νύχτα μὲ
τὰ μαύρα τῆς φτερά ἄρχισε νὰ σκεπά-
ζῃ τὰ πάντα. Σὲ λίγο ὅμως πρόβαλε
μεγαλόπρεπα τ' ὀλόγιομο φεγγάρι.

Εἶναι μιὰ ξαιρετικὴ ὥρα! φεγγα-
ρόλουστὴ καλοκαιρινὴ βραδυά. Τὰ νυ-
χτολούδια ἀνοίξαν τὰ πέταλά τους
χαρούμενα. Οἱ ἀχτίδες τοῦ φεγγαριοῦ
κυλοῦν κάτω στὴ γῆ σὰν χᾶδι πάνω
στὰ πράσινα χορτάρια καὶ σὰ ταπει-
νὰ νυχτολούλουδα, καὶ μᾶλλον τὴ θά-
λασσα νὰ λαμποκοπᾷ σὰν καθρέφτης.
Παντοῦ αἰγαλιὰ, θάρρους κι' ὅλη ἡ
φύση κοιμάται. Μόνο ἕνα ἀπαλὸ καὶ
μυρωμένο ἄγεράκι κάνει τὰ φύλλα νὰ
κινῶνται καὶ νὰ σιγοψιθυρίζουν με-
ταξύ τους, ἐνὸς μόλις ἀκούγεται ὁ συ-
θμικὸς φλοῖστος τῆς θάλασσας.

νά φάχνω τώρα νά τά βρῶ γιά νά σημειώσω τὸ ψευδώνυμο.) **Ἐξυπνοῦσαν** (γίνονται ἀστεία μέ τόν Πάπα; δέν κάνουν' κι' ἡ Μαγική Εἰκόνα ἀπαράδεκτη, γιατί Ἀσκήσεις δέν στέλλει κανεῖς παρά μόνο όταν προκηρύσσεται ὁ σχετικός Διαγωνισμός.) **Ἀήτητον** (δέν θυμῶμαι τώρα' ἀλλά μπορεῖς νά στείλῃς κι' ἄλλή.) **Ρεαλιστήν** (ἐλάβα, εὐχαριστῶ πολὺ.) **Ρεζεντάν** (ἐστειλά.) **Μαργαρίταν** (ἐστειλά.) **Βιολέτταν**, **Ἀνρὸ Γκαρά**, **Ὀριέτταν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 10 **Αὐγούστου** θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 265ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 19 Ὀκτωβρίου.

433. Δεξιόγριφος

Μιά νότα ἐνώνεις μ' ἐπικό
Ἀρχαῖο ποιητὴ ὑψηλῆτη
Καὶ κάνεις κάποιο φυσικὸ
Μεγάλο κι' ἐφευρέτη.

Πρῆμαχος τῆς Ἑλευθερίας

434. Συλλαβόγριφος

Γράμμα με πλανήτη σμίω
Κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀπορῶ,
Ποῦ κρυστάλλινο ξανοίγω
Ν' ἀναβλύξῃ εὐθύς νερό.

Συλφίς

435. Μεταγραμματισμός

Ὅργανο γυμναστικὸ
Ἀν' ἀλλάξῃ τοῦ λαοῦ,
Μὲ δικαία περὶ φάνεια
Ἀνεβαίνει στὰ οὐράνια.

Πυγμαχός

436. Ἀναγραμματισμός

Πάρα πολὺ 'μαι δυστυχῆς
Στὴν τύχη μου ἂν μάρψῃς
Μὰ γίγας γίνομαι εὐθύς
Ἀν' ἀναγραμματισμός.

Φαρραλέα Ἑλληνίς

437. Μαϊανδρός

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὅστε νάναγινώσκονται κατὰ σειράν: Θεά πρωινή, ἐρπετόν, πτηνὸν ἀροπατικόν, πρόθεσις, ἐπίρρημα, ἄνθος, σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος, νομοθέτης, γεωγραφικὸς ὅρος, υἱὸς τοῦ Νῶε, ἀριθμητικόν, πρόθεσις, μικρὸς λιμὴν, ἀπόστολος, χρονικὸν ἐπίρρημα.

Ὁλιβιέρους Κρόμβελ

438. Ἐπιγραφή

Κ Ω Ν Ο Ε Ν Λ Η
Ε Ι Ε Κ Ν Ο Υ Π
Ι Δ Κ Ι Ο Τ Σ Ε

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ἡρακλῆς Παππᾶς

439-443. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νά σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Ρῆνος, **κηρός**, **πέρας**, **ἄμμος**, **Σύρος**.
Ἰππότης τοῦ Θανάτου

444. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Νά εὐρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὅστε μὲ τάχικα τῶν νάποτελῇται κρᾶτος τῆς Ἀμερικῆς: **ἐλαφρὸς**, **μέρος**, **μέλας**, **ἀλλότριος**, **πειδιάς**, **παχὺς**, **περιττός**.

Δοξαζομένο Τριπολιτσάκι

445. Φωνηεντόλιπον

πσ - χ - * χλδ - τν - ρ

Μαργαρίτα

446. Γρίφος

του του οὐς ὦχ, ὦχ
Τ Φ :: κλε ὦχ, ὦχ ::
του του ἦ ναι ὦχ, ὦχ
του Φρανσῖνα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 23

262. Ἀρτεμισία (Ἀρτεμις, Ἰα). — 263. Ταῦρος-Τύρος. — 264. Στέφανος - φανός. — 265. Τὸ κλῆμα, τὸ σταφύλι, τὸ κρασί. — 266. Δ

Ε Α Ρ
Φ Ο Λ Ο Σ
Α Ν Τ Ι Ο Π Η
ΠΑ Υ Ο Α Ν Ι Α Σ (Ἡρα). — 268 - 272. Διὰ τοῦ Ι: **Ἄνθος**, **πῖλος**, **Ἰάβα**, **Ἰανός**, **Ἰρις**. — 273. ΦΓ - ΜΑΝ, ΕΕ - ΗΕΑ = **Ψέγε μηδένα** (Ψευδάργυρος, Γεῦσις, ΜΗλέα, ΔΕλφοί, ΝΑῖδος). — 274. Πέτρα ποῦ κυλᾷ μαλλὶ δέν πιάνει. 275. **Ὁ Διογένης ἦτο κυνικός**.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις με ἀπλά στοιχεία δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις με παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ με κεφαλαία δρ. 4, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΓ'—469]

Θ **λιμμένη Γοητεία**, Ὑψος μέτριο, πολὺ κομψή, καστανοῦλα με πλάνα μάτια, με γλυκεῖα μορφή, ὑπέροχος χαράκτηρ, πραγματικὴ... γόησσα.

Σβυομένη Ἑλπίς

[ΔΓ'—470]

Θ **λιμμένη Γοητεία**, Νάταν ἡ ζήλεια φώρα θά γέμιζε δλ' ἡ χώρα.

Παρήγορος Ἄγγελος, Καρδιοκλέφτρα

[ΔΓ'—471]

Μακεδονικὸν Ἐντελθάς, Δ/σις μου: **Ἀνίδα Γιαννῆ**, Ἀριστοτέλους 145, Ἀθῆναι.

[ΔΓ'—472]

Δ **ιαγωνισμός Πασχαλίας** (ΔΓ'—146) ἀκυροῦται. Ληφθεῖσαι ἀπαντήσεις θά ληφθοῦν ὅπ' ὅψιν στὸ νέον διαγωνισμὸν.

[ΔΓ'—473]

Ε **λπίζοντας** στὴν εὐγενεῖα ὑποστήριξη τοῦ Διαπλάσσομου, προκηρύσσουμε τριδράχμο, μηνιαῖο διαγωνισμὸ ἀγράφων διασώμων ἡθοποιῶν. Περιμένουμε ἀπ' ὅλους-ες: Ἰδιαιτέρως **Μακεδονοπούλα**, **Μπουμπουλίνα**, **Ἀγράμπελη**, **Πειραιωτάκι**, **Γιόλα**, **Γιολάντα**, **Ὀνειροπλέχτρα**, **Ἐξυπνο Ἀστέρι** **Ρεαλιστὴ**, κλπ. Βραβεῖα 10 διαλεχτά!! Δ/σις: (ΔΓ'—407) **Λυγαριά** — **Πασχαλιά**

[ΔΓ'—474]

Θ **ίαισε** Χόλλυγουντ, ὁρᾷς μιά φορά ἔ; **Πέτροβις**, **Μυρά**, ἀκόμη περιμένω γράμμα. **Μαργαριταρένια Βασίλισσα**

[ΔΓ'—475]

Κουράδος—Συριδων Κλειδάς, Κοσμοπολίτης—Ἰωάννης Παπαθεοδώρου. Τί λέτε; πέτυχα;—Ἐξυπνοῦλα.

[ΔΓ'—476]

Χρυσή μου **Θεοτέρηλη**, γιά τὰ γενέθλιά σου μύριες καρδιόγαλτες εὐχὲς. **Διλ**

[ΔΓ'—477]

Αγαπητά μου διαπλάσσοπούλα-ες, ποῖ ἀπὸ σᾶς θά μοῦ ἀρνηθῇ ἓνα ὁμορφο τετραδιάκι; Νά περιμένω; Δ/σις: **Ἀνίδα Γιαννῆ**, Ἀριστοτέλους 145, Ἀθῆναι διὰ: **Διλ**

[ΔΓ'—478]

Τάσο **Δουζή**, θερμὰ συγχαρητήρια γιά τὸ **Τραγοῦδι τῆς κιθάρας** σου.—**Διλ**

[ΔΓ'—479]

Σόνια, **Χλόη**, Ἀντινέα, σᾶς ξέρω καὶ με ξέρετε. **Σόνια**, ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια; **Μαγκαλὺ**

[ΔΓ'—480]

Οριέττα, τί εἶδους ἐνδιαφέρον ἔχετε γιά **Μμῖκα**; **Μπέν-Χούρ**, **Θέλημα**

[ΔΓ'—481]

Ηθέλημα παρακαλεῖ τὰ ἀδελφάκια τῆς νά στέλνουν ἀνοικτὰ τὰ ἐντυπα, γιά νά μὴ πληρώνῃ πρόστιμο.

[ΔΓ'—482]

Ασάλευτη **Ζωή**, σέ ξέρω μὲ δέν σέ μαρτυρᾷ, γιατί φοβάμαι μήπως πάθω... σκαρλατίνα!! **Τετραδιάκι** θά σοῦ στείλω.

Διχουδίτσα

[ΔΓ'—483]

Επιθυμώντας νά κάνω ἓνα album M. M., ἀνταλλάσσω με ὅλα τὰ Διαπλάσσοπούλα-ες. Τὸ καλύτερο θά βραβευθῇ με ἓνα ὥρατο βιβλίο. Προθεσμία ἓνα μῆνα. Διεύθυνσις (ΔΒ'—404).

Χρυσὴ Πεταλούδιτσα

[ΔΓ'—484]

Σύλλογε «Ὀλυμπίων Θεῶν». Συγχαρητήρια γιά τὴν ἱδρυσὴ σας. Ἀθηνᾶ, ποῦ σὲ φαντάζομαι σοφῇ, περήφανη κι' ὠραία σὰν τὴν ὁμώνυμή σου θεά. Καὶ σύ, **Νεφεληγερέτα Ζεῦ!** Θέλετε νά μοῦ στείλετε ἓνα σας τετραδιάκι; Κι' ἀκόμα δοσεῖ ἄλλοι θεοί-ές τοῦ Συλλόγου σας θέλουν. Ἰσως πάρω κι' ἐγὼ κάτι ἀπ' τίς θεϊκές σας χάρες. Δ/σις **Ἀνίδα Σοφ**. Παλαιστή, Οἰκονόμου 11 διὰ:

Διχουδίτσα

[ΔΓ'—485]

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΑΤΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΔΥΓΑΡΙΑΣ—ΠΑΣΧΑΛΙΑΣ.

ΡΕΑΛΙΣΤΗΣ

[ΔΓ'—486]

Αλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω κάρτες. **Λεπτὴ Καρδούλα** ἀλ'φοῦμε; Δ/σις: **Παναγ**. **Νταβαρίνον**, **Κόρινθον** διὰ:

Ρεαλιστῆς

[ΔΓ'—487]

Ιέρεια τοῦ Πόνου, γιά τὴ γιορτούλα σου θερμὲς εὐχές. **Καρδιοκλέφτρα**

[ΔΓ'—488]

Αλληλογραφῶ με **Διαπλάσσοπούλα-ες** 11-14 ἐτῶν. Δ/σις: (ΔΓ'—409) διὰ: **Κίτρινη Πεταλούδιτσα**

[ΔΓ'—489]

Γαλανὴ **Πειραιωτοπούλα**—Γέροντα. **Σέρλον Χόλμς**

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν τὴ συνδρομὴ τους νά τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερο. Ἄς ἔχουν ὅπ' ὀφει τους, ὅτι οἱ συνδρομῆς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος ἡ καθυστέρηση ἐπομένως δυσκολεῖται πολὺ τὸ ἔργο μου ποῦ ἀπαιτεῖ ὅχι μόνον μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἐξοδα.